

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorażczyzna 31 (Tel. 1794)
Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3 (Tel. 73).

Cena
pojedynczego
egzemplarza
250.000 Mp.

Na dworcach
kolejowych
poza Lwowem
300.000 Mp.

Redaktor Naczelny JERZY KONARSKI.

Telefon Redaktora Naczelnego 230.
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Z dyskusji sejmowej nad armią.

Lwów, 21. czerwca.

Z wielkiem zainteresowaniem oczekiwana mowa ministra spraw wojsk. gen. Sikorskiego stała się — obok przemówień Min. Grabskiego — kulminacyjnym punktem dyskusji budżetowej, a pod względem wrażenia, jakie wywarła, wysunęła się niewątpliwie na plan pierwszy. Gen. Sikorski nie tylko potwierdził swą opinię doskonałości i ciętego mowcy, ale nadto rzeczowością i gruntownym opracowaniem materiału wprowadził w dyskusję czynnik uspokojenia i obiektywności. To też osiągnął ten rzadki sukces, że w pełni zadowolili oba skrzydła Sejmu.

Zagadnienia, jakie poruszył w ciągu swej dwugodzinnej mowy, obracają się około tego najważniejszego — obok skarbu — problemu życia państwowego, jakim jest armia. Armia — w budżecie zajmująca jedno z czołowych miejsc, podstawa pokoju, przedmiot obcych oskarżeń i swojskich utyskiwań. Z wszystkimi temi przyczynami rozprawili się gen. Sikorski gruntownie. Wykazał więc przedewszystkiem, że tendencja oszczędnościowa w wojsku nie jest frazesem, lecz faktem, realizowanym z całą konsekwencją. Jeśli zaś tu i ówdzie występują w gospodarce wojskowej niedomagania, Minister nie neguje ich, lecz wyliczając zapowiada stałą dążność do ich usunięcia. Pod tym względem wykazuje zatem bardziej realny sposób myślenia, niż zadowolony ze wszystkiego Min. Zamoyski.

„Pozycji imperialistycznej“, wyśnuwanej przez obcych „pacyfistów“ i krajowe mniejszości, poświęcił gen. Sikorski sporo uwagi, zbijając punkt po punkcie, z całą ścisłością cyfr i logiki tezy o polskim militarystyce. Argumentom jego nie da się przeciwstawić argumentów innych; muszą przekonać tego, kto nie powiedział sobie, że przekonany być nie chce.

Rzecz ciekawa — Minister spraw wojskowych mówił z przekonaniem i gorąco o idei rozbrojenia. Wyrezytował w tym względzie Min. Zamoyskiego, który sprawę tę pominał. Jeśli zaś do wywodów gen. Sikorskiego dodamy niektóre głosy z późniejszej dyskusji, szczególnie uwagi posła Gruszki, otrzymamy jasny obraz polskiej myśli państwowej o wojsku i obronie.

Podstawą tej myśli jest pragnienie pokoju, podstawą programu wojskowego obrona pokoju. Dlatego

Wiadomość o ustąpieniu Min. Zamoyskiego jest nieścisła!

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. czerwca. (Tel. G. L.) W związku z wiadomością niektórych pism, jakoby Minister spraw zagr. złożył onegdaj na ręce prezesa Rady Min. podanie o dymisję, wydał polityczno-prawowy prezydent Rady Min. wyjaśnia, że jest ona nieścisła.

Warszawa, 21. czerwca. (X) Prasa lewicowa, mimo urzędowego zaprzeczenia, jakoby Minister spraw zagr. Zamoyski miał podać się do dymisji, twierdzi z całą dobrą miarą, jakoby Min. Zamoyski złożył poda-

nie o dymisję, lecz nie na ręce Prezesa gabinetu, lecz na ręce Prezydenta Rzpltej. Równocześnie zaś „Kurier Poranny“ lansuje 2 kandydatów na stanowisko Ministra spraw zagr., a mianowicie p. Aleksandra Skrzyńskiego, delegata Rzpltej przy Radzie Ligi Narodów i p. Jana Kucharzewskiego.

Ubolewać należy nad zamętym wywołanym tego rodzaju notatkami, zamęt, który rządowi musi sprawiać z natury rzeczy duże trudności.

PSL nie akceptuje poprawek rządowych do noweli o parcelacji i osadnictwie.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 21. czerwca. (X) Zarząd klubu PSL. Piast na wczorajszym posiedzeniu stwierdził, iż poprawki przedstawione przez

Rząd do projektów noweli o parcelacji i osadnictwie nie odpowiadają intencjom klubu.

go każda z powstających w świecie recept na zniszczenie wojny może liczyć na żywe echo w Polsce. Dlatego też człowiek odpowiedzialny za armję i mówiący równocześnie z uznaniem o idei rozbrojenia, — nie jest paradoksem. Jest tylko wyrazem przekonania, że armia nie jest w Polsce środkiem walki zaczepnej, ani instytucją samą dla siebie, lecz źródłem obrony tak dłużej, jak nie ustalą się inna, równie pewna zasada obronna.

W chwili obecnej podstawą obrony jest tylko armia. Ani sojusze, ani Liga Narodów, ani teoretyczne dyskusje na temat rozbrojenia nie tworzą dostatecznej gwarancji pokoju. Więc armia musi być silna.

Taką jest już dziś dzięki pracom organizacyjnym gen. Sikorskiego i poprzednika jego — gen. Sosnkowskiego. A będzie jeszcze silniejsza, skoro praca iść będzie dalej w tym kierunku, społeczeństwo zaś udzieli jej poparcia.

Z zapowiedzianych reform na polu gospodarki wojskowej, zasługuje na uwagę zasada wyłączenia pośredników od dostaw wojskowych. Dotychczasowe niedomagania, wywołane zresztą najczęściej koniecznością, obciążały budżet wojskowy bardzo poważnie, a gatunek dostaw pozostawiał wiele do życzenia. Dziś już tendencja bezpośrednich stosunków z producentami i ich przesileniami staje się w wojsku aktualna. Na lwowskim terenie jej promotorem jest gen. Matczewski,

który obejmując dowództwo korpusu postawił sobie za zadanie uzdrowienie problemu dostaw i oparcie ich na racjonalnych zasadach gospodarczych.

O ratunek dla giełd polskich.

UBIEGŁY TYDZIEŃ PRZEBIEGŁ W ZNAKU STAGNACJI. — LEKIE OŻYWIENIE W DNIU OSTATNIM. — JEGO POWODY. — ZMIANY W SYSTEMIE OBLICZANIA WARTOŚCI AKCJI I KONSEKWENCJE. — RELACJE MIĘDZY ŻYCIEM GIEŁDOWYM A GOSPODARCEM.

Lwów, 21. czerwca.

(In) Ostry kryzys gospodarczy i fatalne stosunki na rynku pieniężnym nie pozostały bez wpływu na giełdę efektów, która i w bieżącym tygodniu przeszła pod znakiem zupełnej stagnacji. Dopiero w ostatnim dniu giełdowym nastąpiło (jak donoszą z Warszawy) ożywienie i wzmocnienie tendencji. Pozostaje to w związku niewątpliwie z zapowiedzianą przez Rząd akcją przetrwania wysokiej stopie odsetkowej w stosunkach kredytowych, która zarówno zmuszała posiadaczy akcji z lombardowanych do ich realizacji za każdą cenę, jak też z drugiej strony wstrzymywała sfery kapitalistyczne od lokaty gotówki w papierach dywidendowych, albowiem „dywidenda“ od kapitałów danyh na „procent dziennej“ była o wiele wyższą miesięcznie — niż dywidenda roczna wypłacana od akcji. — W czasie

PODRÓŻ NASZYCH HPOLITYKÓW ZA GRANICE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 21. czerwca. (X). W dniu wczorajszym wyjechał na międzynarodową parlamentarną konferencję handlową do Brukseli były min. przem. i handlu Szydłowski, oraz senator Brun. Poseł Szydłowski udaje się z Brukseli do Paryża i Londynu, gdzie będzie starał się o nawiązanie stosunków handlowo-przemysłowych. Jest nadzieja, że usiłowania posła Szydłowskiego znajdą pełne powodzenie.

P. P. P.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 21. czerwca. (X). Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji dla badania tajnych organizacji zakończono badanie sprawy PPP. oraz „Strażnicy“ poznańskiej. Wyniki śledztwa przedstawione będą komisji administracyjnej i wojskowej. Referat w sprawie PPP. miało przedzielić posłowi Pragerowski, a referat w sprawie „Strażnicy“ przedzielić posłowi Chacińskiemu. Zaznaczyć należy, iż obrady komisji są ściśle poufne, mimo tego prasa lewicowa wymienia pewne szczegóły, które na jej odpowiedzialność powtarzamy.

MIANOWANIE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 21. czerwca. (X). Konsulem polskim w Helsingforsie mianowany został p. Marian Kossow.

inflacji marek nabywca akcji nie zważał na wysokość dywidendy, badając raczej t. zw. wartość substancjonalną akcji. Od czasu jednak stabilizacji waluty (wprowadzenia złotego) system obliczania wartości akcji uległ zasadniczej zmianie. Bada się obecnie nie tylko wartość substancjonalna danego przedsiębiorstwa — lecz przedewszystkiem jego rentowność, a więc wysokość dywidendy.

Z faktem tym liczyć się winno przedewszystkiem zarządy naszych spółek akcyjnych, zmieniając system polityki dywidendowej — tak to już uczyniły instytucje emisyjne zagraniczne, zwłaszcza w Austrii, gdzie powołane czynniki zdają sobie sprawę z tego, że upadek życia giełdowego może katastrofalnie odbić się na całokształcie życia gospodarczego.

U nas dzieje się niestety inaczej. Obserwujemy dziwną i wyjątkową

czyć się nie dająca obojętność powołanych czynników dla spraw giełdowych.

Odbić się ona może bardzo dotkliwie na sanacji stosunków gospodarczych.

Wzajemne oddziaływanie stosunków gospodarczych na giełdę — a życia giełdowego na rozwój stosunków gospodarczych nie da się zaprzeczyć. Obecnie np. trudno pomyśleć nawet o nowej emisji akcji choćby najlepszego przedsiębiorstwa, skoro emitowane niedawno akcje spadły w kursie poniżej ceny emisyjnej (np. Lokomotywy chorzowskie, Azot, Cielów).

Stęry zatem rządowe i wielkie nasze banki winny staranniejszą opieką otoczyć życie giełdowe i nie dopuścić do dalszego obniżania i tak już „zdziśiatkowanych” wartości naszych efektów. — (Gazy zachodnie np. spadły z 24 zł. na 2¹/₂ zł. za sztukę!)

Sama zapowiedź jakiegokolwiek poważniejszej akcji (np. interwencji Banku Gospodarstwa Krajowego) wywołałaby niewątpliwie na ospałych giełdach naszych odpowiednie reakcje.

Pozostawienie zaś losów giełd w Polsce wyłącznie zawodowej spekulacji — dbającej jedynie o swe doraźne zyski choćby ze szkodą całego społeczeństwa — doprowadzić może do upadku giełd polskich i pogłębszenia rozmiarów ogólnego kryzysu gospodarczego.

Z KOMISJI SEJMOWYCH.

Warszawa, 21. czerwca (Tel. G. L.). Komisja administracyjna obradowała w dalszym ciągu nad projektem ustawy gminnej, ustalając prawa i obowiązki członków gminy i podstawy ich do niej przynależności.

Komisja przemysłowo-handlowa omawiała sprawę przesilenia gospodarczego. Minister przemysłu i handlu referował zarządzenia Rządu, poszczególni posłowie nie szczędzili słów krytyki.

Komisja skarbową uchwaliła rezolucję p. Putka w sprawie opodatkowania osób duchownych.

Fakt, — którego Polska nigdy nie przeboli!

CZESI OBJĘLI PRZYZNANA IM CZĘŚĆ ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO.

Cieszyn, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Dnia 16 bm. rozpoczęły się na Śląsku cieszyńskim prace nad przesuwaniem dotychczasowej linii demarkacyjnej na oznaczoną słupami granicę państwową. Wczoraj zaś rozpoczęło się obejmowanie tej granicy przez władze administracyjne i skarbowe obu państw.

W dniu 16 i 17 b. m. nastąpiło przejście granicy od gór śląskich aż do Cieszyna, a 18 bm. podpisano w polskiej części miasta Cieszyna obojętny protokół. Obie delegacje w ramach swych kompetencji usunęły

szereg utrudnień lokalnych, które wytworzyło dla ludności miejscowej przeprowadzenie granicy na Śląsku Cieszyńskim. Utworzono nowe punkty przejścia i drogi celne, oraz postanowiono przedłożyć obu rządów propozycję przeprowadzenia dalszych ułatwień gospodarczych. Objęcie nowej linii granicznej na tym odcinku nastąpiło 20 bm., a 20 bm. popołudniu i 21 nastąpi objęcie pozostałego cieszyńskiego odcinka granicznego, t. j. od Cieszyna do granicy słowackiej.

Z obrad Sejmu.

OCHRONA DROBNYCH DZIERŻAWCÓW. — USTAWA MA CHARAKTER SPOŁECZNY. — GŁOSOWANIE ZOSTAŁO ODRODZONE. — ZAŁATWIENIE ZATARGÓW ZBIOROWYCH. — ZMIANA PRZEPISÓW BUDOWLANYCH. — STAWKI OPŁAT SKARBOWYCH.

Warszawa, 20. czerwca. (Tel. G. L.). Przed porządkiem dziennym złożył słuchanie poselskie p. Leon Lesniowski, który wstąpił w miejsce p. Wachowiaka.

P. Bobek referował ustawę o ochronie drobnych dzierżawców rolnych i o zmianach dotychczasowej ustawy. — Przedstawił on rezolucję, wzywającą rząd do zgromadzenia danych statystycznych co do kategorii dzierżawców i wielkości ich gospodarstw i t. d. Druga rezolucja domaga się opracowania ustawy regulującej stosunki między dzierżawcami i objętymi niniejszą ustawą właścicielami gruntów, najpóźniej do stycznia 1925. W dyskusji p. Bittner, wskazując, że ustawa ta jest sprzeczna z konstytucją, wnosi o odesłanie jej do komisji. Wniosek ten odrzucono.

P. Kowalczyk, omawiając zgłoszone poprawki, oświadcza, że ustawa ma charakter bardziej społeczny, niż gospodarczy. Według powiedzenia przedstawicieli rządu w komisji, ministerstwo reform rolnych dąży do tego, aby w jak najkrótszym czasie doprowadzić do uwłaszczenia wszystkich dzierżawców. Trzeba zaproponować system dzierżawy przynajmniej 25 letni, z tem, że właściciele nie mogą podwyższać czynszów. Jeżeli dzierżawcy swoją pracą lub kapitałem polepszyli kulturę i zwiększyli dochody z ziemi, trudno żądać, aby pracowali nie dla siebie, lecz dla właścicieli.

P. Putka oświadcza, że ustawa ta

nie może być przywilejem średniej własności, lecz musi być poddyktowana interesami społeczeństwa.

P. p. Brownford i Kubik proponują, aby ustawa nie obejmowała Poznańskiego i Pomorza, a na wypadek odrzucenia tej poprawki, aby przynajmniej wyłączyć z pod jej działania dobra kościelne, fundacyjne i samorządowe. Ze względu na znaczną ilość zgłoszonych poprawek, przemówienie referenta i głosowanie odroczone do jednego z najbliższych posiedzeń Sejmu w przyszłym tygodniu.

Przystąpiono do ustawy o uprawnieniach ministerstwa pracy i opieki społecznej do powoływania nadzwyczajnej

komisji rozjemczej dla załatwiania zatargów zbiorowych między pracodawcami a pracownikami rolnymi. Sprawozdawca p. Ossowski zaznacza, że projekt tej ustawy, wniesiony przez rząd, zawiera w sobie właściwie uchwaloną już na 1 rok ustawę z 20 marca 1923.

P. Kwapiński proponuje do art. 4. dodatek, nakładający na członka mianowanego ze strony pracodawców, niejawiającego się na posiedzeniu komitetu grzywny 300 zł., zaś na członka ze strony pracowników rolnych 5 zł. Nadto stawia wniosek, aby ustawa obowiązywała tylko przez jeden rok od dnia jej ogłoszenia.

Po oświadczeniu się kierownika ministerstwa pracy p. Sinona w głosowaniu przyjęło oba wnioski p. Kwapińskiego, a całą ustawę uchwalono w drugim czytaniu. Trzecie czytanie odbędzie się na następnym posiedzeniu.

Następnie przyjęto w trzecim czytaniu ustawę o zmianie przepisów budowlanych w b. zaborze rosyjskim i przystąpiono do trzeciego czytania ustawy o opłatach za prowadzenie aktów stanu cywilnego. Na wniosek p. Smoły sprawę tę odesłano jeszcze raz do komisji jako mniej pilną.

Z kolei przystąpiono do ustawy o podwyższeniu i zrównaniu stawek niektórych opłat skarbowych i należności i przyjęto ustawę w drugim i trzecim czytaniu. Po sprawozdaniu p. Załuski o poprawkach Senatu do ustawy o obowiązkach i prawach oficerów marynarki wojennej, Izba odrzuciła wniosek Senatu o skreślenie w zdaniu „Polska marynarka wojenna” przymiotnika „polska”. Natomiast przyjęto dwie drugie poprawki. Po sprawozdaniu p. Kaweckiego o poprawkach Senatu do ustawy o uwłaszczeniu czynszowników i wolnych ludzi, przyjęto niektóre poprawki Senatu, poczem ustawę odesłano do ogłoszenia.

Następne posiedzenie odbędzie się dziś, 21 b. m. o godz. 10 rano. Na porządku dziennym dalsza rozprawa budżetowa.

Dogmat i teoria socjalizmu a szara praktyka życiowa.

ROZBIEŻNOŚĆ W ZAPATRYWANIACH „NAPRZODU” I „ROBOTNIKA” NA SPRAWĘ DÓBR ŻYWIECKICH. — JAKIEGO ZAŁATWIENIA SPRAWY DOMAGA SIĘ PRAWO I ŚLUSZNOŚĆ?

Lwów, 21. czerwca.

Socjalizm i socjaliści występowali zawsze — od zarania swego rozwoju — jako głosiciele jednolitego i niezachwianego programu; dawniej mówili o „żelaznych prawach” w ekonomii politycznej, o

„materiaлистycznym rozwoju” w historii, o nieublaganej „walce klas”, o „przyrodzonym antagonizmie kapitału i pracy” itd. Uczniowie Karola Marksa byli dogmatykami; patrzyli na wszystko z wyżyny swojej teorii, pod którą podciągali większe

JERZY BANDROWSKI

62)

TO TY?

SZKARLATNE ROMANETTO

[Ciąg dalszy.]

VII.

Słońce miało się ku zachodowi.

Oksza rozmawiał z Kini, gdy w tem zbliżył się do niego Muso Szikoki, już w tutejszym, godnym, dostojnym. Towarzyszył mu młody akrobata i baron Reger.

— Kochany Oksza! — mówił baron po niemiecku. — Pan Muso Szikoki pragnie z tobą porozmawiać. Twierdzi, że ma coś bardzo ciekawego do powiedzenia. Wybacz pan, że odejdę... Obowiązki gospodarza...

Japończyk patrzył chwilę na Okszę.

— Czy mogę mówić przy łaskawej małżonce pańskiej? — zapytał po dłuższej chwili.

Mówił po niemiecku.

— To nie jest żona moja — odpowiedział Oksza. — To pani Doładowa, żona jednego z moich przyjaciół.

Japończyk spojrzał na niego z

Aż się cofnął.

— A-ha! A-ha! Więc to nie pańska żona!

— Nie! — rzekł sucho Oksza. — Ale właściwie nie rozumiem...

— Pardon, ja bardzo przepraszam! — mówił grzecznie Japończyk. — Zdawało mi się. Przepraszam panią. Więc mogę mówić?

— Proszę.

— Czy ma pan może w rodzinie Japończyków?

— Nie.

— Był pan kiedy w Japonii?

— Nie. Zagrałbym wogóle nie wytyczyłem.

— Biję się pan po naszymu świetnie.

— Mam specjalne zdolności, no, i trochę wprawy.

— Zdumiewające. Czy wolno spytać, czym pan jest?

— Aktorem.

— Aktorem! A-ha! A-ha! Naturalnie — aktorem.

— Dlaczego — naturalnie?

— Tak musiało być.

— Nie rozumiem...

— Wytłumaczę to panu. Ale jeszcze jedno... Może mi pan wyznaczyć swe nazwisko?

— Nazywam się Oksza, Jan

Japończyk potrząsnął głową.

— Oksza... Oksza... — zaczął się kształcić. — Nie, nie wymówię. Nie ma pan jeszcze jednego nazwiska?

Oksza zniżał się trochę, ale odpowiedział:

— Po ojców nazywam się Macura.

Japończyk zadrżał. Oczy rozszerzyły mu się w mgnieniu oka do białości i skierowawszy wskazujący palec w pierś młodego człowieka, syknął:

— Anata!

Kini krzyknęła zeicha! zaś Oksza złapał Japończyka za rękę i zapytał:

— Co znaczy to słowo?

— To ty! To ty!

— Co? co?

— Przed trzydziestu laty ciebie, które mi pan dziś zadał, szlachetnie japoński, nazwiskiem Macura, zabił swojego przodka.

— No, przecie ja nie mogę mieć z tem nic wspólnego? — wykrzyknął Oksza.

— Nie można wiedzieć. Pan sam oceniliby to najlepiej, gdyby pan znał całą historię... I ja bym ja panu opowiedział, ale ludzi za dużo, nie można. Rzecz to dziwna, ale ktoś wie, czy nie znalazłby pan w tej historii jakiś wskazówek dla siebie.

— Może mnie pan odwiedzić?

— Kiedy?

— Jutro popołudniu o piątej! — wtrąciła Kini.

— Mogę. A młoda dama też będzie?

— Kini! — zaprotestował załopotany Oksza.

— Będzie.

Japończyk skłonił się i odszedł.

VIII.

— Potrzebne nam te palawery z dziećmi ludźmi? — mówił Oksza niezadowolony.

— O czym mówisz? — zapytał go Kini.

— Wiesz, moglibyśmy cudo parę godzin spędzić spokojnie razem, a tak musimy czekać, kiedy ta żółta małpa przyjdzie.

Siedzieli w pokoju Okszy na Ormiańskiej.

— Muso Szikoki nie jest żadną małpą! — odpowiedziała Kini. — On był wczoraj wspaniały!

A jednak — pokonałem go!

— Nie przeczę. Tylko, że w nim było coś tragicznego... W tobie też... Wogóle... obaj biliście się jak dziedziczy, nieublagani wrogowie...

[Ciąg dalszy.]

l mniejsze zdarzenia dnia powszedniego, zjawiska życia gospodarczego i etyki rodziny, konkurencję handlową i literaturę teatralną — całe życie było sprowadzane do jednego mianownika, na wszystko była gotowa odpowiedź o każdej porze dnia i nocy i na każdym punkcie globu ziemskiego.

Przyzwyczajwszy się oddawna do tak stałej miary w rzeczach dużej i małej wagi, przyzwyczajwszy się, że organy partii przestrzegały zawsze i wszędzie zasadniczego programu, który był stosowany i do faktów życia codziennego, doznaliśmy niemałego zdziwienia, gdy w tzw. sprawie żywieckiej czyli konfiskacie na rzecz Państwa dóbr prywatnych arcyksięcia Karola Stefana znaleźliśmy w organach polskiej partii socjalistycznej dwie, wręcz sprzeczne, opinie wypowiedziane bardzo kategorycznie. Gdy bowiem „Naprzód” krakowski w art. „Sprawa żywiecka” z 18. maja potępia bardzo ostro tę niefortunną konfiskatę i wykazuje szeregiem argumentów, że Państwo Polskie, a raczej jeden z rządów poprzednich dopuścił się bezprawia, które skompromitowało nas na niwie międzynarodowej, w bliższej przyszłości zaś, gdyby konfiskata została utrzymana, może narazić Skarb na wypłacenie ogromnej sumy właścicielom, to znów „Robotnik” z 11. czerwca w art. „Przemówienie p. Grabskiego” napada z zaciekleścią na Prezesa Rady Ministrów, że pragnie on „po cichu, po bożemu załatwić za kulisami sprawę dóbr żywieckich Karola Habsburga. Tu nie wystarcza zwykła krytyka — pisze dalej — tu trzeba wyrazić oburzenie, że p. Grabski na takie puszcza się kawały”.

Nie będziemy wchodzić w meritum sprawy i zastanawiali się, kto tu jest właściwie autorem „kawałów”. Znamienne jest bardzo tylko, że dwa organy tej samej partii wręcz przeciwne wypowiadają w tej kwestji opinie, która prędzej czy później musi być załatwiona w zgodzie ze słuszością i z prawem, zgodnie z postulatami praworządności. Obecny Prezes Rady Ministrów pomieścił sprawę Żywca wśród tych pilnych interesów państwowych, dla których żąda pełnomocnictw od Sejmu. Jest to właśnie rzecz, która daleko lepiej byłaby załatwiona w Radzie gabinetowej, niż podczas rozpraw sejmowych, gdzieby znów z natury rzeczy wywołała spory i nowe zaognienie walk partyjnych. Można być przekonany, że dbałość o interesy Skarbu Polskiego i gorliwość w służbie publicznej, które tak bardzo wyróżniają obecnego Prezesa Rządu i w tej kwestji uczynią z niego najlepszego rzecznika.

ZAMACH NA GUBERNATORA INDO-CHIN.

Sprawca nieznany Chińczyk. — Gubernator ocalał, lecz jest wiele zabitych i rannych.

Honkong, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Podczas bankietu, urządzonego przez kolonie francuską na cześć przybyłego tu p. Merlina, generalnego gubernatora Indochin, nieznany Chińczyk rzucił w sali bankietowej bombę, która zabiła dyrektora nowojorskiego przedsiębiorstwa, jego żonę i jednego urzędnika Indochińskiego Banku. 2 uczestników bankietu zostało śmiertelnie, a 5 ciężko rannych. Gen. gubernator wyszedł bez szwanku. Sprawca zbiegł.

Z zwycięstw i porażek lotnictwa.

NOWY TYP SAMOLOTU WZLATUJĄCEGO PROSTOPADLE. — JESZCZE JEDNA KATASTROFA POLSKIEGO SAMOLOTU. KATASTROFA LOTNICZA W TORUNIU.

Londyn, 20. czerwca. (Tel. G. Lw.) W szczupłym gronie wtajemniczonych rzeczoznawców i delegatów ministerstwa żegluzi powietrznej odbywają się obecnie próby nad nowym wynalazkiem. Jest to samolot o konstrukcji, pozwalającej się wznosić prostopadle do góry, przez co rozwiązano by tę nieogodność obecnych aparatów. — „Star” informuje, że samolot podczas próby lekko wzniósł się do góry. Wynalazca ma jeszcze przeprowadzić pewne ulepszenia poczem wynalazek swój odstąpi minist. Wszystko to utrzymywane jest na razie w wielkiej

tajemnicy. Wynalazca nazywa się Breiman.

Warszawa, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Dziś przed południem samolot wojskowy A-300 pod Włocławkiem skutkiem uszkodzenia silnika spadł na ziemię, strącając śmierć i uszkodzając ster. Pilot i obserwator wyszli bez szwanku.

Warszawa, 21. czerwca. (Tel. G. L.) W Toruniu 2 lotników sierż. Wancjara i por. Budłowski spadli z aparatu z fabryki Plage-Laszkiewicz i obaj ponieśli śmierć w miejscu.

Polska a nowe wytyczne polityki francuskiej.

Interesujący referat prof. Handelsmana.

MUSIMY BYĆ CZUJNI I CZYNNI W NASZEJ POLITYCE ZAGRANICZNEJ! — NOWI KIEROWNICY FRANCJI SĄ WYPRÓBOWANYMI PRZYJACIÓLMI POLSKI.

Warszawa, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Prof. Marcefi Handelsman po powrocie z Paryża do Warszawy wygłosił 19 bm. dla grona posłów, senatorów i wybitnych polityków, przez redakcję „Przeglądu Politycznego” referat o wynikach wyborów we Francji, opierając się na informacjach otrzymanych przy bezpośrednim zetknięciu się z kierującymi francuskimi mężami stanu. Wypowiedział na pierwszy plan zagadnienie bezpieczeństwa Francji, podniesienie znaczenia Ligi Narodów i dążenie do osiągnięcia w niej kierowniczego stanowiska, natychmiastowe uznanie Rosji sowiec-

kiej de iure, radykalna zmiana w stosunkach z Watykanem, kreszenie okupowanych terenów niemieckich, jako zastaw w swoim reku — oto zdaniem prelegenta — podstawa polityki zagranicznej obecnego rządu francuskiego. Na tle dokonywujących się zmian wysuwa się wyraźnie konieczność wielkiej czujności i aktywności w polityce Polski. Prof. Handelsman przypominał, że przez wodcy obecnej większości francuskiej byli naszymi przyjaciółmi jeszcze za czasów potężnych wpływów dawnej Rosji. Referat prof. Handelsmana wzbudził ogromne zainteresowanie.

Niemcy mają 2,000.000 żołnierzy, gotowych do boju!

Sensacyjne oświadczenie gen. Nolleta.

PARTJA WOJSKOWA ZYSKUJE W NIEMCZECH NA SILE. — NIEMCY GOTUJĄ SIĘ DO OFENZYWY. WSZYSTKIE PRZYGOTOWANIA DO WOJNY JUŻ POCZYNIONO! — KONTROLA ZBROJEŃ NIEMOŻLIWA!

Londyn, 20. czerwca. (Tel. G. L.) „Morning Post” ogłasza dłuższy wywiad z gen. Nolletem. Oświadczył on, że partja wojskowa w Niemczech zyskuje na sile. Jeżeli się śledzi niemiecką literaturę wojskową, dojdzie się do przekonania, że stoi ona wyłącznie na stanowisku ofensywnym. W Niemczech wydano dokładną instrukcję do wszystkich komend wojskowych, by przygotowały się do szybkiej mobilizacji. — We wszystkich konsulatach niemiec-

kich za granicą utworzono biura kontrolne, aby w razie mobilizacji móc wysłać szybko do kraju wszystkich zdolnych do broni. Armja niemiecka liczy prawdopodobnie 2 miliony żołnierzy. Kontrola wojskowa w Niemczech jest faktycznie niemożliwa, ponieważ rekruta nie powołuje się tam w oznaczonych terminach. Kontrola fabryk amunicji w Niemczech — kończy gen. Nollet — stała się również niemożliwa.

Wieści z czerwonego sąsiedztwa.

DANIAJĄ UZNAJE SOWJETY DE IURE. — V. KONGRES MIĘDZYNARODÓWKI MOSK. PRZESYŁA POZDROWIENIA „POWSTAŃCOM KRAKOWSKIM”. — WYSTAWA KOMUNISTYCZNA. — SOWJETY ROZCZAROWANE POLITYKĄ HERRIOTA. — ZWIĄZEK WOJUJĄCYCH MATERJALISTÓW. — 40 OFICERÓW SKAZANYCH NA ŚMIERĆ.

Kopenhaga, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje, że rząd duński w dniu 18. b. m. uznał de iure rząd sowiecki, wyrażając pogląd, że uznanie to wymaga w dalszej konsekwencji ustalenia stosunków dyplomatycznych i konsularnych między Danią a Rosją. Oba rządy zgodziły się na to, że prowizoryczny układ z kwietnia 23 r. ma służyć jako podstawa do konwencji handlowej i nawigacyjnej pomiędzy państwami, aż do chwili, kiedy definitywny układ będzie zawarty przez zastosowanie

pewnych modyfikacji, wedle których między innymi Dania ma korzystać z tych samych praw i przywilejów, które rząd sowiecki przyznał Norwegii i Szwecji oraz innym krajom, które uznały de iure rząd sowiecki.

Moskwa, 18/6. (TGL) Otwarto tu V. kongres III. Międzynarodówki mosk. Kongres uchwalił rezolucję, wyrażającą pozdrowienie powstańcom krakowskim, „których sądzi polska biała gwardja”. Dalej zasyła pozdrowienie komunistom polskim, strasząc w więzieniach za swą

sprawę. Zinowiew przypomina, że tam, gdzie komuniści obliczali swe zwycięstwo na miesiące, należy liczyć na lata. Na razie świat posiada kilka zrujnowanych tronów, a komuniści zawojowali 1/6 lądu. Komuniści winni dążyć do tego, by cały świat uczynić jedną wielką republiką sowiecką.

Po ukończeniu kongresu ma nastąpić w Leningradzie wystawa, ilustrująca ruch komunistyczny we wszystkich państwach. Ma ona być przeglądem literatury komunistycznej, prasy periodycznej i portretów wszystkich przywódców ruchu.

„Izwestja”, omawiając deklarację Herriota, daje wyraz rozczarowaniu. Sowjety oczekiwały od H. innej polityki. Stieklow przypomina, że pierwszym krokiem H. powinno być zatwierdzenie bez zastrzeżeń sojettów. „Prawda” krytykuje deklarację H., pisząc, że Herriot dawniej inaczej traktował sprawę uznania sojettów.

Powstał w Moskwie związek wojennych materialistów. Wśród założycieli figurują Trocki i Bucharin. Zadaniem towarzystwa jest walka z filozoficznym i przyrodniczym idealizmem, badanie historycznego idealizmu etc.

Najwyższy sąd wojskowy w Leningradzie skazał 40 oficerów armii sow. na karę śmierci, paru zaś innych na długoletnie więzienie za szpiegostwo na rzecz Polski.

Londyn, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Rakowski i Litwinow złożyli wizytę na Foreign Office. Rakowski wyraził przy tej sposobności zadowolenie z przebiegu rokowań angielsko-sowieckich.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE.

Warszawa, 21. czerwca.

Z Paryża donoszą (21. bm.): We czwartek po raz pierwszy „Temps” notuje kurs złota, 359 fr. za 100 zł.

Z Warszawy donoszą nam: Według ostatnich wykazów Banku Polskiego wartość obiegowych znaków pieniężnych w Polsce wynosi 433 milj. zł. Jest to najwyższy obieg notowany od r. 1921.

Dziś, 20. bm., odbędzie się w urzędzie pożyczek państwowych ostatnie ciągnięcie wygranych 4% pożyczki przeciwnej markowej. Wylosowane będą jednocześnie wszystkie wygrane, jakie w myśl ustawy powinny paść w br. W tym celu wylosowanych będzie 28 premii, poczem nastąpi konwersja obligacji na nową 5% pożyczkę konwersyjną w złotych. Konwersja nastąpi po 1 zł. za 500 mk.

W sobotę nastąpi ostatnie ciągnięcie milionówki. Wylosowanych będzie 25 premii, które w myśl ustawy winny być wygrane w ciągu poczem nastąpi konwersja obligacji milionówki na nową 5% pożyczkę w złota. Konwersja nastąpi w stosunku 1 zł. na 500 marek.

Koła miarodajne zapowiadają w najbliższych dniach znaczną zniżkę dla na obuwie zagraniczne. Dotychczas obuwie było jednym z najdroższych przedmiotów użytku powsz.

CENA WIZY.

(Telefoniem od naszego koresp.)

Warszawa, 21. czerwca. (X) Min. Spraw Wewn. zawiadamia, iż za wizę powrotną jednorazową należy pobierać 5 złotych, a nie 10 franków złotych, jak dotychczas żądano.

LEWICA NASZA POZDRAWIA RZĄD HERRIOTA.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 21. czerwca. (X) Polskie kluby lewicowe zamierzają podobno wysłać depeszę powitalną do szefa rządu francuskiego p. Herriota. Do Paryża mają się również udać na konferencję z socjalistami francuskimi przedstawiciele P. P. S.

ECHA NADUŻYĆ W URZĘDZIE PROBIERCZYM.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 21. czerwca. (X) Prace specjalnej komisji sejmowej do badania nadużyć w głównym urzędzie probierczym i mennicy państwowej posuwają się naprzód. Prace prawdopodobnie ukończone będą przed końcem obecnej sesji sejmowej.

DODATKOWY PRZEGLĄD WOJSKOWY.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 21. czerwca. (X) Minist. Spraw Wojskowych zarządził, aby pogotowie komendy uzupełnień przeprowadziło dokładny przegląd tych obywateli roczników 83 i 99, którzy dotychczas do kontroli nie stanęli. Dodatkowe komisje przeglądowe urzędować będą raz na tydzień w P. K. U., a kontrole odbywać się będą drogą osobistych wezwań. Władze administracyjne I. instancji otrzymały polecenie czuwania nad przeprowadzeniem kontroli. W dniu 1. października ustalony ma być stosunek tych roczników do powszechnego obowiązku służby wojskowej.

ROZSTRZELANIE SZAULISA- BANDYT.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 21. czerwca. (X) W dniu 17. bm. rano został rozstrzelany w Wilnie sprawca napadu morderczego na właściciela Poniałowskiego członka bandy szaulisów Kowalewski. Jak wiadomo wówczas oiarą napadu padła żona Poniałowskiego. Po straceniu zbrodniarza rodzina bandyty zamówiła u proboszcza parafii św. Józefa na Wileńszczyźnie nabożeństwo żałobne, które odprawił proboszcz niedawno mianowany przez biskupa Matulewicz. Nabożeństwo miało charakter manifestacji politycznej. Następnego dnia odbyło się drugie nabożeństwo. Wzięli w niem udział uczniowie b. gimnazjum, które zostało przekształcone na szkołę powszechną oraz nauczyciele tejże szkoły.

„RUMUNJA PROWADZI POLI- TYKE POKOJOWĄ”.

Tak oświadczył rząd rumuński w Izbie deputowanych. — Opozycja poniosła nową porażkę!

Bukareszt, 20 czerwca. (Tel. G. L.). Odpowiadając na interpelacje Lupu Bratianu i Duca zaznaczyli między innymi, że Rumunia już dawno przed innymi państwami przagnęła podjęcia normalnych stosunków z Sowietami, przyczem zaznaczono, że rząd rumuński uznaje rząd sowiecki, o ile Sowjety uznają niezaprzeczane prawa Rumunii do Bessarabii. Tak prezydent ministrów jak minister spraw zagranicznych podkreślali raz jeszcze wybitnie pokojową politykę Rumunii.

Bukareszt, 20. czerwca. (Tel. G. L.). Po przemówieniach ministrów Bratianu i Duca odrzucono 136 głosami przeciw 35 wniosek opozycji o wyrażenie rządowi nagany.

Francja na nowych drogach.

Oficjalne przyjęcie w Pałacu Elizejskim.

SERDECZNA ROZMOWA HERRIOTA Z POSŁEM POLSKIM. — WZAJEMNE ZAPEWNIENIA O DĄŻENIACH DO POKOJU. — ROZMOWA HERRIOTA Z AMBASADOREM NIEMIECKIM.

Paryż, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Dzisiaj przyjął prezydent republiki Doumergue w pałacu Elizejskim korpus dyplomatyczny. Między innymi zjawili się poseł polski Chłapowski, radca legacji Szebek i personal posełstwa polskiego. Herriot rozmawiał krótko z ministrem Chłapowskim, oświadczał, że natychmiast po swoim powrocie z Anglii przyjmie go i pomówi z nim, mając, jak się wyraził, umysł wypoczęty i serce otwarte.

Paryż, 20. czerwca. (Tel. G. L.)

Na dzisiejszym uroczystym przyjęciu przez prezydenta republiki korpusu dyplomatycznego, wyraził dziekan korpusu msr. Ceretti życzenie, aby za prezydentury Doumergue świat cały mógł w pełni korzystać z pokoju. Prezydent Doumergue stwierdził, że żaden naród nie pragnie bardziej od Francji zrealizowania pokoju światowego.

Paryż, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Rozmowa Herriota z ambasadorem niemieckim Hoeschem dotyczyła obecnej sytuacji politycznej.

Przygotowania do podróży do Londynu.

Paryż, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Premier francuski wyjedzie do Londynu jutro, o godz. 8 rano.

Paryż, 20. czerwca. (Tel. G. L.) W podróży do Londynu towarzy-

szować będzie Herriotowi ambasador francuski w Berlinie Margerie.

Paryż, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Prezydent republiki przyjął dziś marszałka Joffre'a.

Burzliwe posiedzenie i bójka w francuskiej Izbie deputowanych.

BÓJKĘ SPROWOKOWALI KOMUNISCI. — SOCJALIŚCI BILI KOMUNISTĘ. — HERRIOT ZA ZMUSZENIEM NIEMCÓW DO POSZANOWANIA GWARANCJI. — FRANCJA MUSI NATYCHMIAST ZABEZPIECZYĆ SIĘ PRZED UCHYLENIEM SIĘ NIEMCÓW.

Paryż, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Wczorajsze nocne posiedzenie Izby deputowanych rozpoczęło się o g. 22. Przy omawianiu polityki rządu wobec Alzacji i Lotaryngii przyszło do burzliwych scen. Deputowany socjalistyczny Weil domagał się zniesienia stanu wyjątkowego w Alzacji. Po dłuższej dyskusji zgłoszono wniosek o odroczenie rozpraw nad tą sprawą. Wówczas doszło do wielkiej wrzawy a następnie do bójki: Komuniści wołali niech żyje rewolucja rosyjska. Gdy dep. Garcheli, który odczytywał jakąś deklarację komunistyczną, schodził z trybuny, dwaj posłowie socjalistyczni rzucili się na niego, bijąc go pięściami. — Posiedzenie musiano zamknąć.

Po wznowieniu obrad poruszył

Herriot sprawy finansowe. Przechodząc do polityki zewnętrznej wypowiedział się Herriot za jednogłośnie porozumieniem Anglii, Belgii i Francji dla zmuszenia Niemiec do poszanowania udzielonych przez nie gwarancji.

Przed przemówieniem Herriota zabrał głos Letrouquer, przystępując kilkakrotnie uchybiania i uchyłania się Niemiec od zobowiązań. Letrouquer stwierdził, że Rzesza mimo swe obciążenia finansowe wydała przeszło 3 miliardy na koleje i że tak długo nie pomogą żadne gwarancje, jak długo rząd francuski nie będzie miał możliwości natychmiastowego pobrania zastawów w wypadku dalszego uchyłania się Niemiec.

„Dobra mina do złej gry”.

„ZAUFANIE” NIEMIEC DO NOWEGO RZĄDU FRANC. — „DOBRA MINA DO ZŁEJ GRY”. — RZĄD TURYNGSKI PRZECIW SPRAWOZDANIU RZECZOZNAWCÓW. — UMOWA POLSKO - NIEMIECKA. — ZŁA SYTUACJA GOSPODARCZA NA ŚLASKU PRUSKIM. —

Berlin, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Na zebraniu niem. partii ludowej oświadczył minister Stresemann, że nie wątpi w to, iż nowi francuscy mężowie stanu nie zamierzają dalej stosować dotychczasowych metod. Oświadczenie Herriota w sprawie ewakuacji Zagłębia Ruhry rozumie Stresemann w ten sposób, że wejście w życie wszystkich zarządzeń przewidzianych w planie rzeczoznawców i rozpoczęcie dokonywania świadczeń niemieckich będzie szło równoległe ze zniesieniem okupacji.

Berlin, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Turyngski minister finansów oświadczył w sejmie, że w razie przyjęcia przez rząd Rzeszy planów rzeczoznawców, Turyngia obarczy-

na będzie z tego tytułu kwotą 15 miliardów mk. zł. Ponieważ taki ciężar jest dla Turyngii nie do zniesienia, przeto minister wezwał do odrzucenia sprawozdania rzeczoznawców.

Berlin, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Na porządku dziennym wtorkowego posiedzenia parlamentu Rzeszy znajduje się między innymi umowa polsko - niemiecka w sprawie górnośląskiego okręgu górniczego.

Berlin, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Sytuacja w przemyśle żelaznym na niem. G. Śląsku pogorszyła się znacznie. Silnie daje się odczuwać konkurencja zagraniczna. Francja i Belgia rzucają na rynek wielkie ilości surowego żelaza.

NA WIZYTE DO GUZIKA?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 21. czerwca. (X) Do Warszawy przybył dr. Geley, dyr.

Międzynarodowego Instytutu Metafizycznego w Paryżu.

W SHS — SPOKÓJ!

Warszawa 20 czerwca. (Tel. G. L.). Z powodu wiadomości, jaką w Wiedniu podały niektóre pisma o rzekomym wybuchu zamieszek w królestwie S. H. S., poselstwo jugosłowiańskie w Warszawie demantuje kategorycznie tę wiadomość.

SPRAWY DALEKIEGO WSCHODU

N. Jork, 23 czerwca. (Tel. G. Lw.). Wedle doniesień z Tokio odpowiedź amerykańska na notę japońską przeciw ustawie o imigracji zrobiła w Japonii dobre wrażenie. W amerykańskich kołach dyplomatycznych są zdania, że załag został w ten sposób zlikwidowany.

Tokio, 20 czerwca. (Tel. G. Lw.). Japonia nie odpowie narazie na ostatnią notę Stanów Zjednoczonych w sprawie imigracji, lecz da do poznania zamiar swój po zostawieniu sprawy w zawieszeniu i czekać będzie na bardziej pomyślną okoliczność.

Nowy Jork, 20 czerwca. (Tel. G. Lw.). Z Waszyngtonu donoszą, że Ameryka, Francja i Japonia złożyły protest przeciw układowi chińsko-rosyjskiemu, ponieważ Rosja zyskuje na podstawie tego układu zupełną kontrolę nad kolejami chińskimi na Wschodzie, wkrótce Ameryka włożyła przeszło 5 m. ljonów dolarów.

WYCIECZKA ANGIELSKA DO POLSKI.

(Telefonem od naszego specjaln. spraw.)

Warszawa 21. czerwca. (X) Organizacja turystyczna robotników angielskich organizuje trzy wycieczki na teren europejski, a mianowicie do Polski, Niemiec i Rosji. Wycieczka do Polski ma obejmować zwiedzenie Warszawy, Krakowa, Zakopanego i Katowic.

ARESztOWANIE OSZUSTA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 21. czerwca. (X) Komisarz policji Bachlak, kom. IV. rejonu śledczego, wysłał i spowodował aresztowanie aliczysty warszawskiego Ebsteina, który zdołał oszukać kupców i przemysłowców w Warszawie na przeszło 100 tys. złotych.

Okruchy.

Wielka poezja jest to ogarnięcie jakiejś idei wszystkimi władzami duszy, a więc: Myślą, Uczuciem i Wola. Jest to — powtórze — rozwój tej idei, możliwe jej rozszerzenie, uzupełnienie, oczyszczenie, wyszlachetnienie, czyli: przerobienie, przetrwanie idei znowu wszystkimi władzami duszy. A nareszcie — gdy idea już sformułowała się — jest to wypowiedzenie jej w sposób prawie zmysłowy, za pomocą wyrazów, zdań i okresów nie abstrakcyjnych i obojętnych, które działająby tylko na Myśl, ale wyrazów jakby widzialnych, dotykalnych, posiadających temperaturę: wyrazów, zdań i okresów, które dźwięczą, ruszają się, tętnią, żyją, śmieją się lub płaczą. A dopiero wówczas idea, za pośrednictwem takich wyrazów, oddziaływać będzie nie tylko na Myśl czytelnika, lecz — jeżeli tak można powiedzieć — na jego Zmysły. Uczucie i Wola, słowem, na całą duszę. Dzięki powyższym cechom, wielka poezja, to znaczny wielka idea, wypowiedziana w sposób jak najbardziej niastetyczny nie jest zabawą próżniaków, ale — pokarmem i napojem duszy, olimpijskim nektarem i ambrozją, które mi podtrzymywały się nieśmiertelne przymoty bogów.

BOLESŁAW PRUS:

Kroniki tygodniowe.

Kronika telegraficzna.

— Z Helsiŋforsu donoszą: Sąd apelacyjny w Abo skazał w procesie komunistycznym wszystkich winnych na karę zamknięcia w domu poprawy od 6 miesięcy do 3 i pół roku. Partja komunistyczna ma być rozwiązana, a dzienniki komunistyczne skonfiskowane. Prokuratoria domaga się sekwestru drukarni komunistycznych, zamkniętych przez władze.

— Z Warszawy donosi „Pat”: Lwowska „Gazeta Poranna” w Nrze 7099 z 20. czerwca b. r., w korespondencji z Warszawy p. „Senzacyjne oświadczenie prezydenta Grabskiego” podała wiadomość, jakoby premier Grabski oświadczył przemysłowcom, iż wytwórczość włókiennicza w Łodzi i Białymstoku powinna być zmniejszona. Wiadomość ta jest całkowicie zmyślona.

— Na posiedzeniu Rady Ligi narodów postanowiła Rada po wysłuchaniu raportu Bencza przedstawić na przyszłej sesji zarządzenia Ligi sprawę zasad i sposobu postępowania przy ograniczeniu zbrojeń morskich. W sprawie tej ujawniły się w czasie rokowań wstępnych i technicznych znaczne różnice opinii.

— Dzienniki londyńskie opisują losy ostatniej ekspedycji na Mont Everest. Ekspedycja wyruszyła 12. maja, musiała jednak zawrócić z powodu burz śnieżnych. Ponowne usiłowania spełzły również na niczem. Ekspedycja osiągnęła wysokość 23.000 stóp. Zaznaczyć należy, że od najwyższego punktu, jaki dotąd osiągnięto (23.000 stóp), pozostaje jeszcze zaledwie 6.000 stóp do szczytu góry.

— Wedle wiadomości z pogranicza polsko—litewskiego, władze litewskie zarządziły wstrzymanie zwalniania poborowych rocznika 1921, którzy mieli już być zwolnieni na wiosnę r. b. Zarządzenie to wywołało wśród ludności wielkie niezadowolenie.

Rząd angielski przedłożył rządowi łotewskiemu rachunek za wydatki poniesione przez Anglię podczas walk o niepodległość. Rachunek opiewa na 2.000.000 funt. szterl., które Anglia wyłożyła na zaopatrzenie armii angielskiej na Łotwie. Estonia otrzymała rachunek, opiewający na 3.800.000 fl.

Ograniczenia przewozowe w kolejowym ruchu towarowym.

Lwów, 21. czerwca.

Mość ograniczeń przewozowych w kolejowym ruchu towarowym, w której do niedawna trudno było się zorientować, w ostatnim czasie znacznie zmalała. Na kolejach małopolskich prócz istniejącego jeszcze zakazu wysyłki zboża, pszenicy, żyta, lecznictwa i owsa oraz tłuszczów jadalnych za granicę (z wyjątkiem zboża i maki żytniej, wysyłanych za granicę przez firmę „Unitas”) obowiązuje jeszcze zakaz przeeksportowania przesyłek do Rumunii we wszystkich stacjach stanisławowskiego okręgu. Także zakaz obowiązuje również dla przesyłek węgla we wszystkich stacjach okręgu dykcji katowickiej. W okręgu dykcji poznańskiej może wysyłka wszelkich przesyłek całowagonowych do Niemiec odbywać się jedynie przez stacje graniczne Drawski Młyn, Leszno, Zbaszyn, Rawicz i Zduny. Wszystkie inne stacje graniczne tego okręgu są zamknięte dla ruchu tranzytowego do Niemiec. — W okręgu dykcji gdańskiej obok zakazu wysyłki drzewa do stacji Torze loco obowiązuje jeszcze zakaz reekspedycji wszelkich przesyłek we wszystkich stacjach. Z innych ograniczeń ważniejsze są zakazy reekspedycji wszelkich ładunków w stacji Grajewo w kierunku do Prus Wschodnich, w stacji Turmont w kierunku do Łotwy oraz w stacji Piotrowice w kierunku do Czechosłowacji. Wreszcie niedozwolona jest wysyłka wszelkich przesyłek, adresowanych do rumuńskiej stacji granicznej Grigore Ghica Voda (dawniej Niepołokowce).

O mord na Matteottim.

NOWE ARESZTOWANIE. — CZYŻBY MATTEOTTI JESZCZE ŻYŁ? — PATRIOTYCZNY APEL MATKI I ŻONY MATTEOTTI'EGO DO NARODU. — „MORD NA MATTEOTTIM NIE OSŁABI FASZYZMU” — POGŁOSKI O ZNALEZIENIU ZWŁOK. — MUSSOLINI ZOSTANIE W URZĘDZIE. — REKONSTRUKCJA GABINETU.

Rzym. (Tel. G. L.) A. Stefani donosi: Na polecenie władz sądowych policja aresztowała wczoraj byłego członka dyrektoriatu partji faszystów Giovanni'ego Marinelli'ego, który do niedawna był socjalistą, pod zarzutem namawiania do pozbawienia p. Matteotti'ego wolności osobistej oraz dostarczenia pieniędzy na podróż pomocnikowi Dumini'ego Tirschwaldowi. Tirschwald został również aresztowany. Tirschwald sędzi, że Matteotti jeszcze żyje i znajduje się w pewnej willi koło Fiugi. W willi tej policja nie zdołała go odnaleźć.

Matka i żona Matteotti'ego ogłaszają list, w którym opisują swoją rozpacz i żal i zwracają się do narodu z prośbą o zachowanie spokoju. Między innymi piszą: Nauczyliśmy się od naszego drogiego zaginionego tylko uczuć poświęcenia, dobroci i miłości. Wobec tego, zgodnie z tą wolą, obecnie dla nas świętą, błagamy Boga, aby Matteotti był ostatnią ofiarą i aby jego męczeństwo przyniosło odrodzenie i spokój.

Siery rządowe przez Aj. Stefani ogłaszają, co następuje:

Komentarze pewnego odłamku prasy europejskiej, oparte zresztą na fałszywych wiadomościach, które pojawiły się z powodu okrutnego zamordowania p. Matteotti'ego oraz inwektywy tejże prasy przeciw faszynom, budzą tutaj wielkie zdumienie. Postępowanie to, pochodzące zresztą z przyczyn niezależnych od samego faktu morderstwa, który posłużył tylko za pretekst, uważane jest przez opinie publiczną za próbę mieszanja się w wewnętrzne stosunki włoskie. Nie trzeba zapominać, że podobne zabójstwa zdarzały się ostatnio we wszystkich krajach. Należy ubolewać nad zabójstwem także i z tego powodu, że przerwało ono dzieło zgody narodowej, któremu prezes Mussolini po-

święcił bardzo wiele pracy, jak tego dowodzi ostatnia jego mowa w Izbie deputowanych. Nie ulega wątpliwości, że zabójstwo nie podważy ani faszyzmu, którego siła jest o wiele większa, niż to przypuszczają pewne koła cudzoziemskie, ani też rządu narodowego. Policja i organa sprawiedliwości działają z całą stanowczością i bezwzględnością. Sytuacja jest zupełnie normalna.

Wiedeń. (Tel. G. L.) „N. Fr. Pr.” donosi: Kilka dzienników podaje dziś pogłoskę, jakoby zwłoki Matteotti'ego znaleziono jeszcze w piątek w lesie Vico. Zwłoki te, wedle pogłoski, po powierzchownym rozpoznaniu ich przez policję, miały być pochowane na cmentarzu bez udziału władz sądowych. Potwierdzenia tych pogłosek nie ma.

Berlin. (Tel. G. L.) Według doniesienia „Vorwärtsu” z Rzymu, aresztowany tam został austriacki obywatel Otto Kirzel, który podobnie jak Tirschwald otrzymał od Dumini'ego polecenie śledzenia Matteotti'ego. Kirzel jest podejrzany o bezpośredni udział w morderstwie. Żona jego miała zeznać, że uczestniczył on w porwaniu Matteotti'ego.

Rzym. (Tel. G. L.) Natychmiast nadejściu wiadomości o zamordowaniu Matteotti'ego udał się Mussolini na audiencję do króla w zamiarze złożenia swej dymisji. — Król jednak wyraził życzenie, aby pozostał nadal u steru władzy i przeprowadził tylko rekonstrukcję swego gabinetu.

Paryż, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Grupa republikańskich socjalistów, do której należą Painlevé i Briand, powzięła uchwałę protestującą przeciw zamachowi na Matteotti'ego, oraz postanowiła wysłać depezę kondolewiny do wdowy po zamordowanym.

Epilog znamiennego zajścia.

ROSZCZENIA DR. EMILA ROIŃSKIEGO DO BANKU DYSKONTOWEGO. — SĄD ODRZUCA PRETENSJE JAKO WYKRACZAJACE PRZECIW DOBRYM OBYCZAJOM.

Lwów, 21. czerwca.

Niezwykle ciekawy proces, który od szeregu miesięcy toczył się między adwokatem lwowskim dr. Roińskim a tut. Bankiem Dyskontowym, rozstrzygnął obecnie Sąd apelacyjny lwowski na niekorzyść powoda dra Roińskiego. Ze względu na to, że proces ten może być trwający za ciekawy dokument czasów powojennych, a dla historyka stanowiąc przyczynek do charakterystyki tej dziwnej epoki, w której bityka wykonywała akrobatyczne sztuki, a fortuny wyrastały, jak grzyby po deszczu, podajemy antecedenca i przebieg tej sprawy.

Cała rzecz rozgrywa się na tle nadużycia p. dr. Emila Roińskiego na stanowisku członka Rady dyrekcji Banku Dyskontowego z r. 1922, kiedy p. dr. Roiński z funduszów bankowych kazał sobie zakupić akcje na olbrzymie wówczas sumy.

Grupa akcjonariuszy, która w r.

1923 Bank Dyskontowy obciążył, stwierdziwszy machinacje p. dr. Roińskiego, odmówiła kategorycznie wydania akcji.

P. dr. Roiński odpowiedział na tę odmowę wytoczeniem przeciwko dyrektorom Banku dwóch procesów: cywilnego i karnego o zbrodnie sprzeniewierzenia.

Sąd karny zastanowił dochodzenie o sprzeniewierzenie, a Sąd okr. cywilny wyrokiem z dnia 8. lutego 1924 do Cg. III. 410/23 oddalił p. dr. Roińskiego z żądaniem skargi, przy czym jako motywy wyroku przyjął co następuje:

Na polecenie powoda, jako ówczesnego członka Rady nadzorczej zakupił pozwany Bank i przyjął w swoje przechowanie w grudniu 1922 i w styczniu 1923 łącznie 2.400 sztuk akcji za kwotę 3.608.600 mk. Dr. Roiński żadnej gotówki na zakupno tych akcji nie dostarczył, natomiast po ustąpieniu z Rady dyrekcji i nadzorczej Banku dyskontowego

zaządał wydania zakupionych dla niego akcji na tej podstawie, że z tytułu umowy prowizyjnej za parcelację dóbr Gaje - Dytko Wielkie należy mu się od Banku kwota znacznie wyższa.

Trybunał jednak zgodził się na wywody Banku, iż umowa ta jest nieważna, gdyż nie została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą, jak tego wymaga § 19 statutu Banku, ze względu na to, że zawarta została przez powoda jako ówczesnego członka Rady dyrekcji, a wedle przyznania powoda w księdze protokołów Rady nadzorczej nie wpisano uchwały zatwierdzającej tę umowę; a powtóre uznał, że umowa taka jako wykraczająca przeciw dobrym obyczajom nie może stanowić ważnego tytułu roszczenia, skoro bowiem powód, działając jako pełnomocnik masy spadkowej śp. Radzie ówskiej wzgl. jej zarządców zobowiązał się inniemianem te same masy zapłacić pozwanemu Bankowi za przeprowadzenie parcelacji dóbr, należących do tejże masy, 6% wzgl. 10% od uzyskanej ceny kupna a poza tą spisana i przez władze zatwierdzoną umowa zastrzega część tej prowizji dla siebie — to umowa taka wykracza przeciw prawom i obowiązkom zast. prawnego i krzywdzi mocodawców.

Dalej przyjął trybunał, że powód nie może także domagać się wydania rzedzonych akcji jako depozytu za zwrotem wyłożonych na to zakupno kwot, gdyż, jak notorycznie wiadomo w ciągu roku 1923, dewaluacja marki postępowała w tak szalonym stopniu, że wpływ nie kilku miesięcy, jak w danym wypadku, ale wpływ kilkudziesięciu lat byłby odmową Banku wydania akcji zakupionych dla klienta, który nie miścił ceny kupna.

Jeśli tedy pozwany Bank przetrzymywał dłuższy czas zakupione dla powoda akcje, to należy przypuszczać, że miał on szczególne względy u odnośnych funkcjonariuszy jako członek Rady nadzorczej i dyrekcji.

Przeciw temu wyrokowi wniosł p. dr. Roiński Emil apelację.

Dnia 30. maja 1924 r. odbyła się rozprawa apelacyjna we Lwowie, która wyrok pierwszej instancji w całej rozciągłości zatwierdziła.

Przebieg procesu w sądzie cywilnym i zatwierdzenie wyroku I-szej instancji przez Sąd apelacyjny stanowi zupełne zadośćuczynienie dla zaczepionych przez Dra Roińskiego dyrektorów Banku Dyskontowego.

ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE TARYF CELNYCH.

Warszawa, 20. czerwca. (Tel. G. L.) Rada Ministrów na posiedzeniu 20. b. m., uchwaliła projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej w sprawie taryf celnych. Projekt ten, uzgodniony na ostatnim posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów, wchodzi w życie w 15 dni po ogłoszeniu odnośnego rozporządzenia, opartego na art. 1 i 2 ustawy z 11. stycznia b. r. o naprawie skarbu Państwa i reformie walutowej.

REDACJA „GAZETY LŹOWSKIEJ” OCENIĄC BĘDZIE NA SWYCH SZPALTACH NOWE WYDAWNICTWA JEDYNE TYLKO WÓWCZAS, GDY ONE NADSYLANE BĘDĄ WPROST POD ADRESEM REDACJI, NIE ZAŚ JEJ POSZCZEGÓLNYCH CZŁONKÓW.

Kronika.

Sobota 21 czerwca. Rz. kat.: Alojzego (Jon. — Gr. kat.: Teodora. — Słow.: Demystawa.

Niedziela 22 czerwca. Rz. kat.: 2 po Z. S. — Gr. kat.: 1 po Z. S. — Słow.: Broniwoja.

Prezydent Rzpłtej wyjechał do Brodnicy, gdzie zabawi do niedzieli. W poniedziałek udaje się do Grudziądza, we środę wraca do Warszawy.

Konsul austr. we Lwowie. Prezydent Rzpłtej udzielił exequatur p. Stefanowi Baczewskiemu, konsułowi honorowemu austriackiemu we Lwowie.

Dyrektor lwowskiej Izby skarbowej Podsekretarz Stanu Dr. Ignacy Weinfeld wyjechał na tygodniowy urlop.

Zebrań bankowców. W sali Tow. Hygienicznego w Warszawie odbyło się nadzwyczajne Walne zebranie pracowników bankowych dla omówienia bezrobocia spowodowanego redukcją. Uchwalaono protest przeciw przedłużaniu godzin pracy, zaprowadzeniu bezpłatnych godzin dodatkowych, projektowanemu zniesieniu angielskiej soboty i obniżeniu płac. Zaprezentowano również protesty odrzucenia w Sejmie poprawki klubów robotniczych o rozciągnięciu ustawy o zabezpieczeniu bezrobotnych także i na pracowników umysłowych.

Wobec kryzysu w przemyśle wydawniczym, wywołanym niezmienne wysokimi płacami cecerów, Związek Wydawców rozpoczął akcję w kierunku rewizji cennika drukarskiego, proponując powrót do zarobków przedwojennych z dodatkiem 30 proc. wzrostu drożyzny. W ten sposób minimum wyniosłoby 43 zł, 88 gr. tygodniowo, gdy obecnie w Warszawie wynosi 85 zł., we Lwowie 58, w Krakowie 57,44, w Poznaniu 35,56, w Łodzi 32 zł.

Niedoszłe rozprawy sądowe. Wczoraj miała być rozpatrywana w Warszawie sprawa o zabójstwo metropolity Jerzego. Z powodu niestawienia się 20 świadków rozprawę odroczone. Ekspertyza psychiczna orzekła, że zabójca metropolity Jerzego Łatyszenko był zupełnie poczytalnym w chwili zabójstwa. Z powodu nieprzybycia na rozprawę sędziego przysięgłego Jabłońskiego, krakowska rozprawa odroczone została do dnia następnego.

Protektorat. Myśl założenia gimnazjum im. Komisji edukacyjnej w Brzuchowicach ugruntuje się coraz silniej w społeczeństwie i coraz realniejsze zyskuje podstawy. W uznaniu pięknej myśli jakoteż gorliwych zabiegów Komitetu, udzielił zbożnemu dziecku protektoratu: Najprzewielebniejsi Ks. Arcybiskupi Bolesław Twardowski i Józef Teodorowicz, Wojewoda lwowski Zimny, Dowódca wojsk okręgu lwowskiego Generał Julian Małczewski, Prezydent miasta Józef Neumann oraz kurator Stanisław Sobiński.

Z żałobnej karty. W Krakowie zmarła 7 czerwca w 80 roku życia Antonina z ks. Radziwiłłów Dembowska, wdowa po Zygmuncie Dembowskim, wieloletnim prezesie Tow. Kred. Ziemińskiego, pośle na Sjm i prezesie Rady nadzorczej Tow. wzaj. ubezpieczeń w Krakowie. Wnuczka ks. Macieja, ostatniego kasztelana wileńskiego, a córka ks. Konstantego, marszałka szlachty i kuratora szkół wniosła z domu o starej patriarchalnej tradycji cnoty, czyniące z tej sędziwej, wielkiego serca pani postać nie dzisiejszego pokroju, a niezwyklego uroku. Z bezgraniczną bowiem prawością, dostojną szlachetnością, niezlomnością zasad i miłością Ojczyzny łączyła się u niej niezmienna do broć, wyrozumiałość, miłosierdzie i chrześcijańska pokora. Po stracie ukochanego męża, z którym żyła na przemian na wsi w przemyskiem i we Lwowie, osiadła z końcem ubiegłego wieku w Krakowie, oddana Bogu, rodzinie i póki sił starczyło dziełom dobroczynnym, jedynając sobie tam, jak poprzednio w naszym mieście w szerokich kołach cześć i miłość ludzką.

† **Żdzisław Oplustil,** kierownik wydziału wojskowego polskiej Rady Zjedn. Międzypart. w Rosji, kierującego akcją skoncentrowania rozproszonych na terytorium rosyjskim oddziałów polskich, zmarł w Warszawie. Wspomnienia swe ogłosił w książce pt. „Polskie formacje wojskowe”, oraz w powieści „Pożary na bagnie”. Ostatnio był dyrektorem Tow. Polsko-Orientalist.

† **Zjazd techników.** Wczoraj rozpoczął

Frank szwajcarski wyższe

(Telefogram od naszego korespondenta ekonomicznego.)

Warszawa, 21. czerwca. (S) Na giełdzie akcyjnej zasadnicza tendencja utrzymana, zwłaszcza dla

niektórych walorów. Na giełdzie dewiz w dalszym ciągu pokazuje

wyższość franka szwajc.

się w Katowicach zjazd członków delegacji zrzeszeń technicznych w Polsce, połączony z dorocznym zebraniem Stowarzyszenia inżynierów i techników województwa śląskiego. Zjazd zajmie się sprawą utworzenia w województwie śląskiem Politechniki.

Zebrań rodzicielskie trójkwint. kursów nauczycielskich Pol. Tow. Ped. odbędą się w sobotę 21 bm. o g. 6 popoł. w sali Tow. Ped. Zamorowicza 17. Sprawa zwinięcia kursów. Wszelkich rodziców upraszają o koniecznie przybycie Z. Zajackowski, St. Jerzak, P. Strusiński, J. Lutnan.

Syndykat dziennikarzy polskich odbędzie w Kasynie i Kole lit. art. walne zgromadzenie w **piątek, 27 b. m. o godz. 17.** a w razie niedostatecznego kompletu o godz. 18 bez względu na ilość obecnych. Na porządku dziennym oprócz sprawozdania i wyborów, wnioski w sprawie projektowanej ustawy o unormowaniu stosunków prawnych stanu dziennikarskiego. — Na wczorajszym posiedzeniu Wydziału Syndykatu, po zdaniu sprawy przez przewodniczącego **Dra Vogla** wywodziła się obszerna dyskusja, w której wzięli udział pp. **Fryling, Laskownicki i Rolle** na temat świeżo utworzonego w Warszawie Związku wszystkich Syndykatów oraz nad ułożeniem przez Warszawski Syndykat wspólnie z tamtejszym Związkiem wydawców zasadami, na jakich opierać się powinny stosunki służbowe dziennikarzy z wydawnictwami.

Komite organizacyjny Stowarzyszenia emerytów, inwalidów, wdów i sierot po pracownikach P. K. P. zaprasza na Zgromadzenie, które odbędzie się dnia 22. czerwca rb. o 3 godz. popołudniu w sali gimnastycznej szkoły kolejowej przy ul. Dojazdowej do głównego dworca we Lwowie. Porządek dzienny: Zakonczenie sprawozdania delegata; Dyskusja organizacyjna.

Odczyt o Mazurach Pruskich. W poniedziałek 23 czerwca odbędzie się staraniem III. Z. dr. harcerskiej odczyt dr. Jana Rogowskiego, prof. kursu kadetów pt. Mazurzy Pruscy, w sali „Sienki Młodzieży” ul. Kubali (l. gimnazjum) o g. 7.30 w. Bilety wcześniej do nabycia w księgarni p. Gubrynowicza, w dniu odczytu przy kasie od g. 6 wiecz. Dochód na kolonię harcerską.

Towarzystwo naukowe we Lwowie. Posiedzenie Wydziału filologicznego odbędzie się w poniedziałek dnia 23 bm. o g. 5 popoł. w sali Seminarjum słowiańskiego (Uniw. stary gmach). Porządek dzienny: 1) Dyr. dr. Kotula: Inkunabuły biblioteki Baworowskich. 2) Prof. J. Lehr-Spławiński: Kilka uwag o wzajemnym stosunku języków południowo-słowiańskich. 3) Ważne sprawy administracyjne.

Przejażdżka po Polsce zespołu teatru warszawskiego „Reduta”. Z Krzemieńca donoszą: Zespół teatru warszawskiego „Reduta”, urządzający przejażdżkę po Polsce a bawiący obecnie na południowo-wschodnich kresach, przybył ma 21 czerwca br. do Krzemieńca, skąd 24 bm. uda się do Brodów a stamtąd następnego dnia do Tarnopola. Przejazd artystów odbywa się nadzwyczajnymi pociągami.

Szarańcza nad Warszawa. Wczoraj popołudniu przeleciała nad południowo-zachodnią częścią Warszawy chmura szarańczy. Jest to prawdopodobnie część tej chmury, która przeleciała nad Łodzią.

Anglicy budują kolej w Polsce. „Manchester Guardian” donosi o mającym nastąpić rychłym zawarciu umowy z grupą przedsiębiorstw angielskich w sprawie budowy linii kolejowej w południowo-wschodniej Polsce, długości 500 mil. Koszta obliczają na 10 milionów ft. szterli.

Echa pobytu biskupów francuskich w Polsce. W „Semaine Religieuse” ogłasza wikariusz generalny Delabarre, sekretarz ks. kardynała Dubois, list z opisu podróży francuskich dostojników kościelnych do Polski oraz pobytu ich w Polsce do chwili obecnej. Autor listu opisuje przyjęcia, wydawane w Polsce na cześć dostojnych gości i podnosi

serdeczność, z jaką społeczeństwo polskie wita wszędzie swoich gości.

— **Zjazd koleżeński abiturientów z r. 1914,** uczniów VIII B. (gimn. im. Lelewela) gimnazjum VIII. we Lwowie, odbędzie się w niedzielę 29 czerwca. Punkt zborny w budynku b. gimnazjum VIII, ul. Czarnieckiego o godz. 9 rano. Porozumiewawcze zebranie kolegów w piątek 28 bm. o godz. 8 wiecz. w Kawiarni Szeckiej.

Zarząd Koła TSL im. B. Goldmana na dworcu 21. bm. o godz. 5.30 wieczorem Czytelnię dzieł polskich dla dzieci III. działający w szkole żeńskiej im. Sobieskiego. Dawna biblioteka p. Józefa Goldmana uległa redukcji z powodu stosunków wojennych. Bliski jednak znacznym darom bibliotecznym członków zarządu: Dra Ręba i Dra Rubinstein, Czytelnia będzie mogła spełnić swoje zadanie społeczne. Zarząd Koła zwraca się do wszystkich osób, które mają książki z dawnej Czytelni o zwrot dzieł, oraz prosi o dalsze ofiarowywanie książek do biblioteki Czytelni. Zgłoszenia w sprawie książek przyjmuje Komisja biblioteczna Czytelni TSL im. B. Goldmana, szkoła Sobieskiego, ul. Zamarynowska 11.

Przechowanie bagażu na głównym dworcu we Lwowie. Opłata za przechowanie bagażu na głównym dworcu we Lwowie w przechowalni kolejowej (galeria) podyższoną została na 20 groszy za dzień i sztukę. — Dzień przyjęcia bagażu w przechowanie, jakoteż dzień wydania liczy się za pełne dni. W innych stacjach lwowskiego okręgu dyrekcyjnego tj. we Lwowie-Podzamczu, Przemysku, Jarosławiu, Przeworsku, Samborze, Stryju i Tarnopolu obowiązuje nadal dotychczasowa opłata 15 groszy.

Wystawa robót ręcznych i rysunków uczennic państwowej szkoły zawodowej żeńskiej we Lwowie, została otwarta w piątek 20 bm. o godz. 12 i trwać będzie do 22 włącznie. Wejście od ulicy Zielonej 8, II. p.

Skrócone adresy telegraficzne. Dyrekcja poczt i telegrafów Lwowa komunikuje: Z dniem 1. lipca br. rozpoczyna się III. kwartał dla rejestrowania skróconych adresów telegr. Wobec tego przypomina się interesantom, by w ciągu dni najbliższych, najpóźniej zaś do 30. czerwca br. wpłacili w przynależnych urzędach pocztowych i telegraficznych przypadającą na III. kwartał kwotę 6 złotych, w przeciwnym bowiem razie stacje telegraficzne będą zniewolone odmownie telegramy nadeszłe po tym terminie traktować jako niedoręczalne.

Samobójstwa w Wiedulu. Wedle danych statystycznych w ostatnich 6-ciu tygodniach 500 osób popełniło samobójstwo. Stoł to w związku z niepomyślną sytuacją gospodarczą w kraju.

Hrabina Esterhazy została wypuszczona na wolną stopę za złożeniem przysięgi, że nie opuści obszaru Czechosłowacji.

Węgierski Bank narodowy rozpoczął działalność w dniu 24 bm.

Wynalazca francuski Belin przesłał fotograficzne zdjęcie zapomną telegrafu bez drutu.

(m). **Kradzież mieszkaniowa.** Nieznani sprawcy skradli z mieszkania Artura Kormika, ul. Pod Dębem 6a bieliznę, garderobę i biżuterię na kwotę 400 milionów.

(m). **Dwóch dezertorów i złodziei kłoszonkowych** przyaresztowała policja wczoraj, a to Pawła Bibortę, pl. Teodora 12 i Filipa Węsa z Jezierzyn.

(m). **Pracownię krawiecką przy ul. Krzywej 10,** okradł wczoraj Jan Gubernak, l. 23, zam. przy ul. Żółkiewskiej 76. Zabrał maszynę do szycia, przybory krawieckie i kilka sztuk garderoby damskiej.

(h) **Zamach samobójczy na Wysokim Zamku.** Wczoraj wieczorem znaleziono na Wysokim Zamku jakas młodą dziewczynę w stanie bezprzytomnym. Pogotowie ratunkowe stwierdziło otrucie i po przywołaniu żołędka, odwiezło desperatke do szpitala. Zamierzano pociągnąć

nas komisariaty III i IV Pol. Państw. o bliższych szczegółach tego wypadku i o nazwisku desperatki, nie mogli do późnej nocy udzielić żadnych informacji.

ORYGINALNE TUTKI MORWITAN

St. Wotoszyńskiego
w Krakowie

przedwojennego gatunku

pakowane są obecnie w pudełka bez napisu firmowego na spodniej stronie na co zwracamy łaskawą uwagę P. T. Konsumentów.

Do nabycia we wszystkich sklepach tytoniowych. 3573

Z teatrów lwowskich.

Repertuar Teatru Wielkiego:

Sobota 21 czerwca o g. 7.30 „Salome” z Zamorską.

Niedziela 22 czerwca o g. 7.30 „Judas z Karjotu”, przedostatni występ Solskiego.

Poniedziałek 23 czerwca o g. 7.30 „Judas z Karjotu”, ostatni wyst. Solskiego.

Wtorek 24 czerwca o godz. 7.30 „Salome” z p. Platówną.

Repertuar Teatru Małego:

Sobota 21 czerwca o g. 7.30 „Skąpiec”, gość. występ Solskiego.

Niedziela 22 czerwca o g. 7.30 „Jutro pogoda”.

Poniedziałek 23 czerwca o g. 7.30 „Jutro pogoda”.

Wtorek 24 czerwca o g. 7.30 „Jutro pogoda”.

Repertuar Teatru Nowości:

Sobota 21 czerwca o g. 7.30 „Dorina”.

Niedziela 22 czerwca o g. 7.30 „Madi”.

Poniedz. 23 czerwca o g. 7.30 „Dorina”.

Wtorek 24 czerwca o g. 7.30 „Dorina”.

Biuro Koncertowe M. Tuerka. Wtorek 24 czerwca: Adam Didur, I. basista Metropolitan Opery w Nowym Jorku 3783-3

EKONOMISTA

Giełdy pozalwowskie GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (PAT.) Notowania z dnia 21. b. m.: Gotówka: dolary amer. 5.18½, 5.21, 5.16, franki szw. 92.01, 92.47, 91.55. — Czeki: Belgia 24.22, 24.34, 24.10, Holandia 194.20, 195.17, 193.23, Londyn 22.51, 22.59, 22.37, Nowy Jork jak gotówka, Paryż, 28, 28.14, 27.56, Praga 15.30, 15.37, 15.23, Szwajcaria jak gotówka, Wiedeń 7.32½, 7.35, 7.28, Włochy 22.30, 22.41, 22.19, 8% pożyczka 7.10, 7.20, bony złote 0.75, 0.77, miljonówka 0.53, 0.54, pożyczka dolarowa 2.60, 2.65.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania z dnia 21. bm.: Holandia 210.90, N. Jork 563½, Londyn 24.40, Paryż 33.35, Mediolan 24.10, Praga 16.65, Budapeszt 0.0065, Bukareszt 2.47, Belgrad 6.70, Sofia 4.07, Wiedeń 0.0079½.

OBROTY PRYWATNE

Lwów, 21. czerwca.

Dziś tendencja lekko zniżkowa. Obroty słabe i tylko w dolarach.

Dolary amer. 9.420 — 9.430 tys. Dolary kanad. 8.850 — 8.900 tys.

SALOME.

dramat muzyczny Ryszarda Straussa
do słów Oskara Wilde'a.

Lwów, 21. czerwca.

II.

Byłoby bardzo dobrze, gdyby przesycony wyrozumiałością cytat „In magnis rebus voluisse satis” mógł być zawsze i wszędzie stosowanym do sztuki, a zwłaszcza do tego jej odłamu, który zwie się artystyzmem odwołującym. Wówczas w wielu wypadkach ciężki kamień spadłby z serca sprawodawcy; cała ocena dałaby się zredukować do ogromu trudności z jednej, a pracy i usiłowań artystów z drugiej strony i filozoficzno-humanitarna ta podstawa rozumowania ułatwiłaby zadanie krytyki w wysokim stopniu... O „idylli” tego rodzaju niestety marzyć nie można i mimo najszerszego uznania dla ołbrzymiej i umiejętnej pracy dyrygenta p. Józefa Lehrera i dla całego zespołu solistów, wykazującego sporo zamiłowania artystycznego, niektórych braków wyłaniających się z pierwszego wykonania „Salome” zaledwie niepodobna. — Przedewszystkiem skład orkiestry, nie pod względem jakości współdziałających, lecz z powodu skromnej liczby muzyków jest niewystarczający. O szlachetnej barwie dźwięku orkiestralnego decyduje w pierwszej bowiem linii wydatny komplet instrumentów smyczkowych. Skompletowanie orkiestry przedstawia może — jak każda sprawa finansowa — pewne trudności, rzecz natomiast łatwiejszą byłoby reżyserowanie nowości operowych i zarządzenie całej ich „mise en scène” jak najdokładniej i strictissime podług informacji podanej przez autora. Gdy — na przy-

kład — wystawienie jakiegos dzieła wymaga nowych dekoracji, zamówienie ich powinno być uskutecznione na podstawie natumienniejszego studjum libretta. W „Salome” fakt prawdopodobnie nie zauważył usiłowań w tym kierunku, a bardzo piękne i efektowne zresztą dekoracje nie zupełnie odpowiadały intencjom Wilde'a i Straussa. Bo z drobnych nawet szczegółów reżyserii wyzierać może lekceważenie woli autora. A nieraz widoczną jest gorliwość za daleko posuniętą, głąw pomyśły kompozytora lub librecisty ulegają pewnej „korekcie” w celu nadania efektem blasku zbyt jaskrawego i „indywidualnego”. I w „Salome” nie brakło takich momentów nacechowanych wysiłkiem zanałto dobrej woli, o której wyrażają się Francuzi: „Plus pape que le pape”.

W całości jednak nazwać można wykonanie dzieła Straussa, nastreżającego solistów, orkiestrę i reżyserii tyle wyjątkowo wielkich trudności, czynem zasługującym absolutnie na gorące uznanie. Szkoda tylko, że „Salome” pojawiła się na scenie dopiero w ostatnich dniach sezonu już dogorywającego.

Na pierwszym miejscu podnieść wypada współdziałanie orkiestry i działalność dodatnia batuty dyr. Lehrera. Tylko obznajomieni z układem partytury mogą ocenić rytmiczne „umarzanie” tych chaotycznych iai dźwiękowych, złączenie ich w całość brzmienia względnie uchwytne dla przeciętnego słuchu i artystyczne odcieni i efektów dynamicznych. Orkiestra spisała się dzielnie mimo kompletu — jak powyżej zaznaczyłem — niewystarczającego.

W partii Salome znalazł wielki w swym woluminie, nadzwyczaj pięknie zabarwiony i wybitnie dramatyczny sopran p. Franciszki Platów-

nej szerokie pole do popisu. Próżno pętegi głosu wykazała artystka w swej wokalnej interpretacji sporo innych jeszcze zalet muzycznej natury: zrozumienie, umiętność frazowania i zdolność potęgowania siły w miarę wzrastającego ustawicznego napięcia dramatycznego akcji. Do Salome p. Platówny jako kreacji scenicznej nie mógłbym zastępować podobnych superlatywów, zważywszy, że postać zalotnej i ruciwej tancerzycy — zwłaszcza podczas jej popisu choreograficznego — w zbyt jaskrawej stała sprzeczności z usposobieniem i indywidualnością artystyki. Pewna oszczędność superlatywów jest zresztą wskazana, by następnie, z okazji oceny jednej z najsławniejszych postaci, Johanaana w interpretacji p. Romualda Cyganika, brak ich odczuwać się nie dał. Przypomnijmy sobie, uduchowioną, pod każdym względem piękną i nawskróś artystyczną kreację p. Cyganika wywołała nie tylko ogólny zachwyt widzów i słuchaczy, lecz wywarła — co najważniejsze — liczny szereg głębokich i niezatartych wrażeń. I nie będzie tem samem ani śladu przesady w wygórowanym lechodachy słowie uznania dla porwijającego swym śpiewem, aparycją i każdym giestem Johanaana, w którym zrealizowały się niezawodnie intencje genialnych autorów dzieła, Wilde'a i Ryszarda Straussa. Bardzo poważna, pełna królewskiej dystynkcji postać stworzyła p. Helena Green-Skazowa (Herodias) i znalazła niemo szczupłych rozmiarów partii i tym razem sposobność popisowania się swymi obfitymi zasobami muzyczności i szlachetnego meżzo-soprano. Przedstawiciel Heroda p. Ignacy Mann, doskonały jako tenor, wytrzymujący wszelkie wysiłki głosowe, nie czuje się prawdopodobnie

na tronie despotycznego władcy i w szatach tetrarchy w swoim żywiole. Mimo ruchów bardzo energicznych, pozornie dramatycznych, a chwilami nawet rozpaczliwych, odnosi widać wrażenie, że wszystkie te „awantury” Heroda mało obchodzą. Szablon tej gry scenicznej działa jak tłumik, osłabiający całą siłę wyrazu, a tragiczne wypadki opadają do

jego niższego, jakoby melodramatycznego poziomu. Znakomicie natomiast wywiązał się z partii (również tenorowej) Narrabotha p. Klemens Kwiatkowski. Słowa rzetelnego uznania należą się pp.: M. Martiniemu, J. Zoppothowi, K. Niedzielskiemu i L. Jeleńskiemu. W dziełach jak „Salome” nie istnieje oczywiście żaden podział na partie „wielkie” lub „małe”, przeto podnieść też wypada z uznaniem współdziałanie p. F. Ostrowskiej, poprawnej wykonawczyni roli pnia. Wszyscy, bez wyjątku wszyscy wywiązali się ze swych zadań sumiennie i w sposób muzyczny, a do momentów, nad których udannością nie wypada przejsz milozieniem, należał też słynny, bardzo interesujący w swym układzie, a dla słuchacza dość „niestrawny” kwintet żydowski, precyzyjnie odśpiewany (pp. K. Niedzielski, K. Kwiatkowski, L. Jeleński, K. Kocourek i J. Pawlik). Publiczność nie szczędziła wykonawcom serdecznych objawów uznania. Wyrazem ich była — po sobotniej premierze „Salome” — owacja na scenie ku uczczeniu zasług dyr. J. Lehrera, reżysera Mikołaja Lewickiego i przedstawicieli pierwszorzędnych postaci.

(C. d. n.) Fr. Neuhauser.

OGŁOSZENIA.

ROZMAITE OBWIESZCZENIA

U. 650/22. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd powiatowy w Lisku uznał winną Amę Sandhaus z Liska przekroczenia z art. 19 ust. 2 lipca 1920 N. 67 Dzpp. popełnionego przez to, że jako pokatna traikanika zażądała i pobrała od Andrzeja Malanczuka za 2 paczki tytoniu średniego tureckiego po 330 mk., którego cena monopolowa wynosiła 190 mk. za paczkę, za co została skazana na karę aresztu przez 14 dni i grzywnę 500.000 mk., a po myśli § 89 uk. na ponoszenie kosztów postępowania karnego. 3841

Sąd powiatowy.

Lisko, 12 grudnia 1923.

LICYTACJE.

U. 832/23/12. Edykt licytacyjny. Dnia 15 lipca 1924 godzina 10 rano odbędzie się w Sądzie podpisanym licytacja 5/8 części realności lwb. 4 ks. gr. gm. Pisarowce. Cena szacunkowa wynosi 3131 zł. 25 gr., najniższa oferta 2087 zł. 60 gr. 3811

Sąd powiatowy, Oddz. I.

Sanok, dnia 28 maja 1924.

UZNANIA ZA ZMARŁEGO.

L. cz. T. V. 286/23/4. Wojciech Rzasz, urodzony 1872 w Piątkowej, powiat Rzeszów, w sierpniu 1914 przydzielony do 17 pułku piechoty pospolitego ruszenia, pełnił służbę w Przemyślu, 1915 dostał się do niewoli rosyjskiej, następnie wrócił do kraju i w połowie marca 1919 przybył do miasta Halsburga na terytorium austr., pod granicą pruską, tu z powodu choroby zabrano i wywieziono go prawdopodobnie do szpitala w Halsburgu. Wdrażając

postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym. 3745

Sąd okręgowy.

Rzeszów, 12. października 1923.

L. cz. T. V. 380/22/4. Wojciech Ziebrowski, urodzony 1873 w Markowej, powiat przeworski, 1914 przydzielony do 42 pułku piechoty, brał udział na froncie rosyjskim, dostał się do niewoli rosyjskiej, zmarł w szpitalu w Złotej Ordzie. Wdrażając postępowanie celem uznania za zmarłego. Wydaje się wezwanie, aby udzielono Sądowi wiadomości o wymienionym. 3746

Sąd okręgowy.

Rzeszów, 13. czerwca 1924.

T. 16/24/3. Edykt. Adam Ruppenthal, syn Karla, urodzony 28. października w Unterwalden, pow. Przemyślany, powołany w r. 1914 do wojska austr., brał czynny udział we wojnie światowej, a zabrany do niewoli rosyjskiej, przepadł tam od roku 1917 bez wieści. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się, aby zawiadomiono o zaginionym do 6 miesięcy sąd lub kuratora adw. Dra Drohomireckiego w Złoczowie, poczem sąd rozstrzygnie na ponowny wniosek. 3638

Sąd okręgowy, Oddział IV.

Złoczów, dnia 10. maja 1924.

L. cz. T. V. 506/22/7. Józef Wasacz, urodzony 1882 w Białej, powiat Rzeszów, w roku 1901 wyemigrował do Ameryki, skąd ostatnia wiadomość nadesłał do brata 1906, odtąd ślad za nim zaginął. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym do jednego roku. 3742

Sąd okręgowy.

Rzeszów, 9. maja 1924.

T. 32/24/3. Edykt. Michał Sajewicz, syn Jana, urodzony dnia 23. października 1881 w Łopatynie, pow. Radziechów, powołany w roku 1914 do wojska austriackiego, brał czynny udział w wojnie światowej na włoskim froncie, gdzie od roku 1918 zaginął. Wdrażając postępowanie celem uznania go za

zmarłego, wzywa się, aby zawiadomiono o zaginionym do 6 miesięcy sąd lub kuratora adw. Dra Majbluna w Złoczowie, poczem sąd rozstrzygnie na ponowny wniosek. 3639

Sąd okręgowy, Oddział IV.

Złoczów, dnia 16. maja 1924.

L. cz. T. V. 505/22/11. Michał Wasacz, urodzony 1892 w Białej, powiat Rzeszów, przydzielony do 2 pułku piechoty obrony krajowej, walczył na froncie rosyjskim i miał ponieść śmierć 1916. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym. 3743

Sąd okręgowy.

Rzeszów, 9. maja 1924.

L. cz. T. V. 105/24/3. Kasper Wanat, urodzony 1884 w Łaczkach Jagiellońskich, powiat Strzyżów, przydzielony do 40 pułku piechoty, walczył na froncie rosyjskim, w jesieni 1914 w bitwie pod Janowem miał ponieść śmierć. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym. 3744

Sąd okręgowy.

Rzeszów, 7. maja 1924.

L. T. IV. 52/24/3. Jan Wilkacz, urodzony 23. października 1880 w Spytkowicach, zamieszkały tamże, jako żołnierz 56 pp. zaginął na wojnie od 7 lipca 1916 bez wieści. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się aby zawiadomiono Sąd w Wadowicach o zaginionym do 6 miesięcy od ogłoszenia, poczem Sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie.

Sąd okręgowy, Oddział IV.

Wadowice, dnia 28 kwietnia 1924. 3712

T. 48/24/3. Ignacy Nahornyl, syn Daniela, urodzony 4 stycznia 1876 w Poluchowie Wiel. pow. Przemyślany, powołany w r. 1914 do wojska austr. odszedł na wojnę światową i odtąd wszelki ślad po nim zaginął. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się, ażeby udzielono wiadomości o zaginionym Sądowi albo kuratorowi p. dr. Wierłowskiemu w

Złoczowie do 6 miesięcy, poczem Sąd rozstrzygnie na ponowny wniosek.

Sąd okręgowy, Oddz. IV.

Złoczów, dnia 10. maja 1924. 3643

T. 53/24/3. Edykt. Wasył Kościuk, syn Piotra, urodzony 15 lutego 1891 w Sielen Biełkowem pow. Kamionka Str. żołnierz ukraiński miał umrzeć w roku 1919 w Winnicy na Ukrainie. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się by zawiadomiono o zaginionym do 1 roku Sąd lub kuratora adw. dra Feldmana w Złoczowie, poczem Sąd rozstrzygnie na ponowny wniosek. 3643

Sąd okręgowy, Oddz. IV.

Złoczów, dnia 13. maja 1924.

T. 25/24. Mikołaj Mychajłyszyn, urodzony 1886 Białym, żołnierz w 1914 zaginął. Wzywa się by do pół roku od ogłoszenia Sądowi albo Sternowi w Przemyślu, kuratorowi udzielono wiadomości o zaginionym. 3766

Sąd okręgowy.

Przemyśl, 28. marca 1924.

T. 87/24. Benedykt Napora, urodzony 1880 Rokietnica, w bitwie pod Janowem 1914 zaginął. Wzywa się by do pół roku od ogłoszenia Sądowi albo dr. Löwenthalowi w Przemyślu, kuratorowi udzielono wiadomości o zaginionym. 3767

Sąd okręgowy.

Przemyśl, 24. maja 1924.

T. 255/23. Piotr Zamvi po Filipie, urodzony 1885 Wólczyszczowice, żołnierz od 1916 nie dał wiadomości. Wzywa się by do pół roku od ogłoszenia Sądowi albo dr. Palchowi w Przemyślu udzieleno wiadomości o zaginionym. 3768

Sąd okręgowy.

Przemyśl, 23. paźdz. 1923.

T. 120/23/3. Edykt. Mikołaj Grabowski, syn Michała, urodzony 28 września 1882 w Żulicach pow. Złoczów, powołany w r. 1914 do wojska austr. brał czynny udział w wojnie światowej i w tymże samym roku zaginął. Wdrażając

postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się aby uwiadomiono Sąd lub kuratora dra Grossa, adw. w Złoczowie o zaginionym do 6 miesięcy, poczem Sąd rozstrzygnie na ponowny wniosek.

Sąd okręgowy, Oddz. IV.
Złoczów, dnia 7 czerwca 1923.

T. 308/22. Edykt. Szymon Zajac, syn Gabriela i Aleksandry ur. 20 lutego 1887, żonaty z Petronelą Jajecznic, zamieszkały w Złotnikach, służył w ostatniej wojnie austr. jako żołnierz w 55 pp., brał udział w r. 1915 w walkach w okolicy Brześcia Litewskiego i miał być tam ciężko ranny i od tego czasu niema o nim żadnej wiadomości. Wzywa się każdego, ktoby miał o nim wiadomość, a także jego samego aby dał znać o tem Sądowi lub obrońcy węzła małżeńskiego dr. Rawiczowi, adwokatowi w Brzeżanach do 6 miesięcy od daty ogłoszenia edyktu tj. do dnia 20 listopada 1923.

Sąd okręgowy.
Brzeżany, dnia 7 maja 1923.

Lcz. T. IV. 21/24 2. Edykt. Józef Walusiak, urodzony 29. listopada 1889 w Porabce i tam zamieszkały, żołnierz 31 p. austr. obrony kraj., na wojnie od 1. maja 1915 zaginał bez wieści. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się, aby uwiadomiono Sąd w Wadowicach o zaginionym do 6 miesięcy od ogłoszenia, poczem Sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie.

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Wadowice, dnia 12. marca 1924.

Lcz. T. IV. 32/24/5. Antoni Legin, urodzony 12. stycznia 1872 w Perehlińsku, zamieszkały w Żywcu, jako major wojsk polskich i weterynarz wojskowy zaginał na wojnie z bolszewikami i od dnia 6. czerwca 1920 niema o jego życiu wiadomości. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się, aby uwiadomiono Sąd w Wadowicach o zaginionym do 6 miesięcy od ogłoszenia, poczem na ponowny wniosek Sąd orzeknie ostatecznie.

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Wadowice, dnia 28. kwietnia 1924.

T. IV. 53/24/3. Józef Chrapek, urodzony 27. stycznia 1889 w Targanicach, zamieszkały w Roczynach, jako żołnierz 16. obrony kraj., zaginał na wojnie od 22. września 1914 bez wieści. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, a małżeństwo jego za rozwiązane, wzywa się, aby uwiadomiono Sąd, albo obrońcę węzła małżeńskiego adw. Dra Maksymiljana Schlanka w Wadowicach o zaginionym do 6 miesięcy od ogłoszenia, poczem Sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie.

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Wadowice, dnia 16. kwietnia 1924.

Lcz. T. IV. 37/24/3. Wojciech Pieron, urodzony 1. listopada 1884 w Krzeczonowie, zamieszkały tamże, jako żołnierz 16 p. obrony kraj., zaginał na wojnie od 1. lipca 1916 bez wieści. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, a małżeństwo jego za rozwiązane, wzywa się, aby uwiadomiono Sąd albo obrońcę węzła małżeńskiego adw. Dr. Józefa Kubiczka w Wadowicach o zaginionym do 6 miesięcy od ogłoszenia, poczem Sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie.

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Wadowice, dnia 11. kwietnia 1924.

L. cz. T. IV. 40/24. Jan Domanus, urodzony 8. maja 1883 w Bysinie, zamieszkały w Górnej Wsi, jako żołnierz 89 pp. armii austr. zaginał na wojnie od 1. maja 1915 bez wieści. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się, aby uwiadomiono Sąd w Wadowicach o zaginionym do 6 miesięcy od ogłoszenia, poczem Sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie.

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Wadowice, 12. kwietnia 1924.

T. IV. 274/22/5. Edykt. Franciszek Močko, urodzony 1870 roku w Stroniu i tam zamieszkały, żołnierz 56 pp., zaginał na wojnie od 27. grudnia 1918 bez wieści. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, a małżeństwo jego za rozwiązane, wzywa się, aby uwiadomiono Sąd albo obrońcę węzła małżeńskiego adw. Dra Kubiczka w Wadowicach o zaginionym do 6 miesię-

cy od ogłoszenia, poczem Sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie.

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Wadowice, dnia 23. stycznia 1923.

T. 69/24/3. Prokop Szwed, syn Wasyla, urodzony w Rogoźnie 1879, jeniec. od 1917 nie daje wiadomości. Wzywa się, by do pół roku od ogłoszenia Sądowi albo p. Szruchowi, listonoszowi w Przemyślu, kuratorowi udzielono wiadomości o zaginionym.

Sąd okręgowy.
Przemyśl, 16. maja 1924.

T. 265/23. Edykt. Hawrył Pindra, syn Andrzeja i Jewdohy, ur. 1. kwietnia 1887 w Czerniowie, rolnik i tam zamieszkały, zaginał w czasie wojny światowej jako żołnierz austriacki w niewoli włoskiej, gdzie zeznał świadka w szpitalu w Reko w r. 1920 zmarł i od tego czasu niema o nim żadnej wiadomości, z czego domniemywać się należy, że już nie żyje. Na prośbę jego żony wdraża się postępowanie celem uznania go za zmarłego. Ogłasza się przeto wezwanie, aby najpóźniej do sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia tego edyktu w „Gazecie Lwowskiej”, tj. do dnia 1. kwietnia 1925 udzielono Sądowi wiadomości o zaginionym, którego równocześnie wzywa się, aby w powyższym czasie zgłosił się w Sądzie, lub w inny sposób dał znać o sobie.

Sąd okręgowy.
Brzeżany, dnia 11. marca 1924.

T. 47/24/3. Edykt. Symeon vel Senko Kret, syn Pawła, urodzony 13. lutego 1888 w Peczenji, pow. Przemyślany, powołany w r. 1914 do wojska austr., brał czynny udział w wojnie światowej na froncie włoskim, gdzie od roku 1918 przepadł bez wieści. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, a małżeństwa jego z Karoliną Mazur zawartego za rozwiązane, wzywa się, aby uwiadomiono o zaginionym do 6 miesięcy Sąd lub kuratora adw. Dra Naglera w Złoczowie, którego ustanawia się zarazem obrońcą węzła małżeńskiego, poczem Sąd rozstrzygnie na ponowny wniosek.

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Złoczów, dnia 14. maja 1924.

L. cz. T. V. 91/24/5. Józef Ulman, urodzony 1893 w Albogowej powiat Łanicut, żołnierz 90 pułku piechoty, w październiku 1914 walczył na froncie serbskim i miał ponieść śmierć w Głonicy. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym.

Sąd okręgowy.
Rzeszów, 19. maja 1924.

L. cz. T. V. 299/23/5. Wojciech Ziobro, urodzony 1861 w Godowej powiat Strzyżów, zamieszkały w Przedmieściu Strzyżowskim, w lecie 1914 jako porucznik wojskowy był przydzielony do dywizji na froncie rosyjskim walczącej, w jesieni w okolicy Okusza ciężko zachorował, oddany był do szpitala i od tam zaginał. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym.

Sąd okręgowy.
Rzeszów, 5 listopada 1923.

T. 44/24/2. Dmytro Myroniuk, urodzony Bedrykowce 1890, były żołnierz austriacki, od roku 1918 ślad za nim zaginał. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się o powiadomienie Sądu lub dr. Granickiego w Czortkowie o zaginionym do 1. grudnia 1924.

Sąd okręgowy, Oddz. IV.
Czortków, dnia 17. maja 1924.

T. 47/14/2. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego, Wasyl Danyłczuk, syn Michala, urodzony Bileczie 1884, były żołnierz austriacki, od października 1918 ślad za nim zaginał. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się o powiadomienie Sądu lub dr. Krokowskiego w Czortkowie o zaginionym do 1. grudnia 1924.

Sąd okręgowy, Oddz. IV.
Czortków, dnia 16. maja 1924.

Fortepiany BÜSENDORFERA nowe. Pianina STEINWAYA U. S. A. Wiedeńskie krzyżowe tańsze, nowe. Na składzie KAIM I SYN, Lwów, Kopernika 16. Telefon 20—45.

Dyrekcja Zjednosz. Zakładów Kartograficznych i Wydawniczych

KSIĄŻNICA - ATLAS

we Lwowie

zawiadamia, że P. T. akcjonariusze, którzy wykonali prawo poboru akcji II. emisji, mogą zgłaszać się po odbiór tychże w Kasie Książnicy - Atlasu we Lwowie ul. Czarnieckiego 12 II. p. w godzinach między 11—13 poczynając od dnia 20 czerwca 1924, przedstawiając równocześnie akcje Książnicy Polskiej I. emisji lub tymczasowe potwierdzenia na akcje „Atlasu” I. i II. emisji do przestemplowania. Akcjonariuszom nieobecny we Lwowie wysłać się będzie akcje tylko na pisemne żądanie, listem poleconym na koszt i ryzyko proszącego.

Za akcjonariuszy, którzy akcje I. emisji złożyli do Syndykatu T. N. S. W. pobierze akcje II. emisji Syndykat.

P. T. Akcjonariusze, którzy dotychczas nie wykonali przysługującego im prawa poboru, winni najpóźniej do 30 czerwca 1924 uścić należną kwotę, licząc zł. 2 za jedną akcję II. em. z dołożeniem 6% odsetek w Kasie Książnicy—Atlasu, lub wpłacić odpowiednią kwotę na rk w P. K. O. Nr. 149,598, zawiadamiając o tem pisemnie Spółkę.

Przy podjęciu akcji II em. należy wykazać się akcjami I. em. względnie kwitem depozytowym oraz pokwitowaniem dokonanej wpłaty na II. em.

SPRZEDAŻ Z WOLNEJ RĘKI.

Okręgowy Zakład Gospodarczy Nr. X. w Przemyślu sprzeda z wolnej ręki najwięcej oferującemu:

- 1.200 kg mydła kamiennego
- 18 000 kg cykorji w 180 skrzyniach
- 270 000 kg otręb żytnich luzem
- 30 000 kg o ręb jęczmiennych luzem
- 44 skór konskich.

Tylko pisemne oferty ostateczne na 2 zł. i należyście zalokowane, a zawierające d kładne zapodanie oferowanej ceny w złotych za 1 kg sprzedać się mającego towaru loko ma azyny O. Z. G. X. należy wnieść do dnia 3. lipca br. do kancelarii O. Z. G. X. załączając dowód złożenia 3 proc. wadium od oferowanej sumy.

Częściowe zakupu wyżej wymienionych artykułów jest dopuszczalne. O wyroku sprzedaży dowiedza się zainteresowani dnia 4 lipca gods. 11-ta przed południem. O. Z. G. X. zastrzega sobie dowolny wybór wśród przedłożonych ofert.

Oferty nie zawierające wyżej wymienionych wymogów, lub zawierające jakieś krepujące warunki lub klauzule, nie będą rozpatrywane. — Zakupione artykuły muszą być zapłacone do 3 dni, a odebrane do 7 dni.

OKRĘGOWY ZAKŁAD GOSPODARCZY Nr. X
PRZEMYŚL
L. 3739/24.

AUSTRIACKI ZAKŁAD KREDYTOWY dla Handlu i Przemysłu we WIEDNIU

OBWIESZCZENIE.

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszy Austriackiego Zakładu Kredytowego dla Handlu i Przemysłu we Wiedniu wypłaca się dywidendę za rok 1923 w wysokości K. 9.000.— od akcji za ściągnięciem kuponu No. 18.

Kupony wykupują: likwidatura Głównego Zakładu we Wiedniu, zaś we Lwowie Bank Dyskontowy Warszawski, ul. 3-go Maja 14 i Akc. Bank Hipoteczny poczynając od dnia 18. czerwca.

Kasyno w Soppotach

Otwarte przez cały rok

RULETTA - BACCARA

(Gra odbywa się na guldeny gdańskie 25 guldenów = 1 funtowi angielskiemu) Wszystkie obce dywizy przyjmowane są w naszych kasach. — Wyczerpujące informacje w Warszawie, tel. 157 — 31 i za pośrednictwem naszego biura podróży Kasyna w Soppotach.

Międzynarodowy tydzień sportowy od 6—13 lipca 1924 r.

Wystawa pololejno-kryminalistyczna od 10—13 lipca 1924 r.

Opera w lesie wystawiać będzie „WALKIRJE” Wagnera 27, 29,

31 lipca, 3, 5 sierpnia

3843

Prenumerata bez odnoszenia miesięcznie 3 zł. 28 gr. (5.900 tys.), z od poszieniem lub pocztą mies 3 zł. 48 gr. (6.250 tys.), zagranicą 5 zł. 56 gr. (10 mil.). — Redakcja czynna od godz. 8 rano do 1 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt. — Redaktor na czeliny przyjmuje od 1—2 popoł. — Listów niefrankowanych należyć nie przyjmuje się. — Reklamów Redakcja i Administracja nie zwraca. — Konto Poczt. K. Oszcz. 141.690.

Redaktor odpowiedzialny: JERZY KONARSKI. Należyć pocztową opłacono ryczałtem. Drukarnia Polska, pod zarz. Z. Klebaskiewicz.